

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Tiltakozás

Ez a cikk jel, figyelmeztető és egyben tiltakozás is akar lenni. Ezt a figyelmeztetést meg kell hallani mindenkinek.

Lövés fűtyült el mellettünk. Nem volt halálos, nem talált, de fenyegető lövés volt, ami egy „Szeged” című magyarországi lap hátán fűródott be s a mi fülünknek fűtyült. A „Szeged” című napilapot a magyar kormány beszüntette. Ebben a percben nem ismerjük a beszüntetés indokát. A „Szeged” ellenzéki lap. Egy régi szegedi főispán házában volt a redakciója. Utóbbi időkben Szabó Dezső, ez a nyugtalan szellemű, kritikus magyar zseni is sok cikket írt hasábjain, melyek Juhász Gyula, Móra Ferenc, Szigeti Vilmos s a legjobb szegedi szellemiségek írásait hozták rendszeresen. A lap egyidő óta kőportázsíj nélkül volt kénytelen megjelenni, tehát a hatósági zabla érzetében, ha ellenzéki volt is, ellenzékiességét valószínűleg szordinózta. Beszüntetését a magyar kormány táviratilag rendelte el s a távirat szövege megjegyzi, hogy az inézkedés indoklását a szegedi főispán levélben fogja kézhezkapni. A „Szeged” című lap beszüntetésével hatvan ember vált kenyértelenne.

Nem tudjuk, mi bűne lehetett a „Szeged”-nek. Ha volt bűne, van bíróság Magyarországon, vonhatták volna felelősségre Szeged legnagyobb lapját bírói úton is. Beműnkét a „Szeged” esetleges bűnösségénél, vagy ártatlanságánál jobban érdekeli a lapbetiltás precedense, amit a magyar kormánynak nem lett volna szabad odaszolgáltatnia a szomszédállamok hasonló kormányzandékainak. Nem lett volna szabad beszüntetni egy magyar organumot akkor sem, ha — amit nem hiszünk — az az organum a jelenlegi magyar közrend szempontjából kételyeket táplált volna. Mert Magyarországon egy vidéki lap ugyan micsoda felfordulást csinálhatna akkor is, ha mondjuk magaviselete az ellenzékiesség tetőpontjára feszítette volna a kedélyeket? Micsoda felfordulás, micsoda veszély háramlott volna a magyar ságra abból, ha a „Szeged” eddigi kormány szempontból kényelmetlen magatartásával fel nem hagy? Mindenesetre kevesebb veszély, mint amennyit a lapbetiltás az utódállamok magyarságára nézve jelenthet.

Es mi üzenjük át a széllel és a lelkek határtalan kontenanszával: nagy hiba és gyorsan reparálandó hiba a „Szeged” beszüntetése.

Mi, romániai magyar újságírók,

bátorságunkban, egyszíntenciánk hitében inogunk meg, amikor régi határunk kormányja statuál példát arra a veszedelmre, mely a nagy európai átalakulás óta sok utódállambeli lapírtásunkat temette korai sírba, mely éveken át függött laszakadni készen a fejünk fölött. A magyar kormány részéről lecsapó magyar lapbetiltás ellen tiltakozást jelentünk be. Utóbbi időkben kezdtünk bízni, hogy Európában talán már dereng egy tisztultabb felfogás. Hogy talán mulóban van az a lázalom, mely beműnkét is évekig gyötört, s melynek csöke-

vényei ma is fennállanak, hogy talán-talán ma már a sajtó szabadságának egy gyöngye palántája mégis kiütheti fejét a téli rög alól. Kezdtük hinni, hogy lapokat ma már egy tollvonással végleg betiltani, elnémitani nem lehet sehoh, amint hogy az utóbbi időben Erdélyben is csupán két napilapot tiltottak be záros határidőre és nem véglegesen, ami szintén fájdalmas és fojtogató, de mégis enyhébb, mintha egy lap exisztenciáját a feltámadás reménye nélkül döfik le.

Visszatérő téli fagy silányítja hátra együgyű reményeinket. S a tél szele arról jó, ahol nagyszerű példákat szeretnénk látni a magunk megerősítésére egy világ színe előtt: Szeged felől és Budapest felől sívít ránk a tavaszi január.

Emlékszünk még rá: nem is olyan régen a Bács megyei Naplót, Jugoszlávia egyetlen nagy magyar napilapját akarta Pasic kormánya beszüntetni. Akkor a budapesti kurzuslapok is elővették a sajtószabadság trombitáját, ők is tiltakoztak az égő jogtalanság kísérlete ellen. Nem hiszük, hogy azt a tiltakozást akkor a budapesti kormány neheztelte volna. Lehet, hogy odaát, túl a határon lesznek olyan magyar hazafiak, akik ezzel szemben azt az ellenvéleményt fogják megszólaltatni, hogy a Bács megyei Napló, vagy egy utódállambeli bármely lap beszüntetése kisebbségi, tehát nemzeti, sőt nemzetközi

„Franciák, kövessetek el mindent a frank megjavítására”.

Párisból jelentik: Herriot tegnap Fontainebleauban beszédet tartott. Hevesen támadta Poincarét, Millerand és Clemenceaut, akiket azzal vádolt, hogy az imperializmus katasztrófa politikáját csinálják s romlásba viszik Franciaországot.

— Ne a jelenlegi kormányt okolják a frankkrízisért — mondott Herriot — hanem azt a politikát, amely rövidlátásával és makacsságával veszedelmesebb volt Franciaországra, mint a háború. Franciaországnak ma irózatlan függőadósága van. Nem ura belső politikájának s adósságai kötik külpolitikája irányítását is. Ezt az igazságot — folytatta a kormányelnök — hazafias kötelességem kimondani. Én fölszólítottam az országot az összefogásra. Viszont egységre törekszik a reakció is. Franciák! Kövessetek el mindent a frank megjavítására s adósságaink leolvasztására!

A francia pénzügyek szanálása céljából Demonzie pénzügyminiszter elkészítette az új javaslatot, amely szerint állítólag sem vagyon-váltásához, sem inflációhoz nyulni nem fognak, hanem bérbeadják a monopóliumokat s emelik az adókat. Másfelől az a hír, hogy a pénzügyminiszter négy milliárdnyi ideiglenes államjegyet akar kibocsájtani, hogy a teaurált tőkét előcsalogassa. A kormánynak kényelmetlen az, hogy Demonzie ragaszkodik a vatikáni követséghez. Így Herriot két malomkö közé ke-

ügy, míg egy magyar lapnak magyar hatóság által történő beszüntetése belügy, pártügy, vagy más eféle csalafintaság. Nos, ez a védekezés nem állhat meg addig, amíg az utódállamokban csak egyetlen magyar lap, akár komoly sajtótermék, akár csak sorvadt, vérszegény sajtókarrikatúra is megjelenik! Egy lap beszüntetése a saját országának kormánya részéről sem lehet sem pártügy, sem kurzusügy. Magyar ügy ez, vérezen, hatalmasan magyar, kiterjedésében túlnövő a geográfiai magyar határokra!

Ez az eset, a „Szeged” beszüntetése veszedelmesen hasonlít ahoz a helyzethez, amibe háborúban szokott kerülni a gyálság, amikor saját tűzérsége hibásan az ő sorai közé lö. Éppen a „Nagyvárad” vasárnapi számában szíszentünk fel, hogy a határszéli sajtó még mindig az előzetes cenzurát szenved. Nem azt mondhatja most a román sovinizmus: mit beszéltek, mit kritizáltak, mit siráncoktók, amikor odaát lapokat szüntettek be!

Mi tiltakozunk, harsányan, ijedten a „Szeged” beszüntetése ellen. Tiltakozásunkat csatoljuk a magyarországi hírlapírók tiltakozásához. Saját bőrünkre való önző gondolással, de amely bőr az erdélyi magyarság husával van elválaszthatatlanul egybenőve: akarjuk, hogy fejünk felől haladéktalanul tisztuljon el a: — precedens!

Tabéry Géza

rült. Egyes politikai körök véleménye szerint, ha ügyetlenül taktikázik, bármikor elbukhat.

Párisból jelentik: A szajnai kerületben Millerandot kétszázötven szavazattal szenátorrá választották.

Radicsot szabadlábra helyezik

Megirtuk a szerb politikának azt az érdekes eseményét, amit Radics Pavlénak kihallgatása váltott ki. Először, mint ismeretes, Pasic fogadta a horvát klub elnökét, akivel két órán át tanácskozott, majd délután Sándor szerb király fogadta. A kihallgatás több mint egy óra hosszat tartott. A miniszterelnök audienciáját összefüggésbe hozták Radics Pavlénak csütörtöki kihallgatásával. Politikai körökben arról is beszélnek, hogy az audiencián Pasic benyújtotta a királynak a választási kormány lemondását.

Politikai körökben azt a magyarázatot fűzik Pasic szerb miniszterelnök és a horvát parasztklub elnökének tárgyalásához, hogy ez alkalommal konkrét formában szóba került a Radics-pártta kiterjesztett obznona felfüggesztése és a párt letartóztatott vezetőinek szabadonbocsátása, miután etikai okokból lehetetlennek tartják, hogy e nélkül komoly és eredményes tárgyalásokat folytathatna a Radics-párt a radikálisokhoz való közeledésről.

Hock János Jugoszláviában

Látogatás Belgrádban a minisztereknél

Belgrádból jelentik: Hock János, a magyar nemzeti tanács volt elnöke, aki a forradalom után távozott Magyarországtól és azóta a külföldön emigrál, a napokban Belgrádba érkezett és több jugoszláv miniszterrel és politikussal folytatott tárgyalásokat. Ugy látszik Hock Jánosnak az a terve, hogy Jugoszláviában vallási, de részben politikai jelentőségű előadásokat tartson. Belgrádi útja után az elmult szombatban Hock János Szabadkára érkezett, ahol a pályaudvaron igen lelkes fogadtatásban részesítették.

Este nagy előadás volt, melyen Protics Mirkó tartott bevezető beszédet és Hock János egyéniségét méltatta. Utána pedig Hock János tartott „Uj világ küszöbén” címen rendkívül tartalmas és nagy hatást keltő beszédet. Este bankett volt Hock János tiszteletére és azon a szabadkai társadalom kiválóságai nagy számban vettek részt.

Hock János Zentán is előadást fog tartani a „Bibliai kereszténység és emberszeretet” címen.

A Kereskedelmi Csarnok beszámolt az elmult esztendő munkájáról

A Kereskedelmi Csarnok vasárnap tartotta meg nagy érdeklődés mellett az évi rendes közgyűlést előkészítő választmányi ülését. A választmányi ülésen dr. Popper Ákos elnökölt. Dr. Fried János felolvasta a Csarnok 1924. évi tevékenységéről szóló jelentést.

A titkári jelentés beszámol arról, hogy a Csarnok eljár a CFR-nél és vámvatátnál a szigorú felelősségrevétel érdekében. Bejelent a titkári azt az akciót, amit különböző fórumoknál vezetett abból a célból, hogy a kereskedők viz- és csatornázási díja leszállítsák. Eljár a Csarnok az illetékes hatóságoknál abban a kérdésben, hogy a legitim terménykereskedőknek tovább is engedjék meg a bevásárlást. A Csarnok kérelmére a városi tanács és a Kereskedelmi Kamara száz szívesen lejt adományozott a Felső Kereskedelmi iskola fenntartására. Január havában nagyban segítségére volt a Csarnok a kereskedőknek állampolgársági, valamint adóügyekben.

A Csarnok adóügyi irodát állított fel, amelyet a pénzügyigazgatóság jóindulatulag támogatott. A Csarnok intervenciójára az adókievítő bizottságban rendszerint egy-egy megfelelő szakmabeli kereskedő foglalt helyet. Hálaosan köszöni a titkári hivatal Reichard Dező és Mihály Jenő uraknak az adókievítő bizottságban a kereskedők érdekében kifejtett őnzellen tevékenységét. Beszámol ezután a jelentés a CFR-nél kivívott eredményekről, különösen olyan intézkedéseknél, amelyek a kereskedelmet erősen segítették. Kiemeli a jelentés annak az akciónak a kezdeményezését, hogy a kereskedelem a Banca Nationalától közvetlenül és a helyi pénzügyi intézetek után közvetve lényeges összegű tárcaváltást kapjon. Jóllehet, Nagyvárad kereskedői a többi városok kereskedelméhez viszonyítva jóval alacsonyabb visszeszámlázási hitelet élveznek a Banca Nationala révén, mégis igen kitartó és intenzív munkára van szükség, hogy az akció eredményt érjen el.

A kényszerjegyzési rendelet hatályon kívül helyezéséért folytat a Csarnok megindította a hitelezői védelmi osztály megszervezését, amely a kereskedők érdekeit a rosszhiszemű adósokkal szemben, a hitelezőt, megvédeni hivatott. A jelentés beszámol a Csarnoknak a helyiségbérletek meghosszabbítása körül kifejtett tevékenységéről.

A jelentést a választmány tudomásul vette és dr. Fried Jánosnak elismerést érdemlő munkásságáért köszönetet szavazott. Grósz Géza a zárszámadást terjesztette elő, mely

szerint a bevétel 1,636.553. lei volt, a kiadás 1,673.000 lei. A kereskedelmi iskola kiadásaihoz 360.000 lejelle járult hozzá a Csarnok.

Az évi közgyűlés április 26-án lesz. A közgyűlésen megújítják a lejárt mandátumokat. A jelölések megejtésére Flegmann Ámin elnöklésével 12 tagú jelölőbizottságot delegáltak, ugyancsak: Balázs Ödönt, Beck Nándort, Csillé Imrét, Engler Béát, Hefi Lászlót, Kormos Ferencet, Mihály Jenőt, Schwartz Samut, Szemere Miklóst, Stern Béát és Winkler Manót.

Hajnal Farkas telt még figyelemreméltó indítványt egy országos nyugdíjgyesület és más kereskedői szociális intézetek felállítására érdekében.

A Fischer-zeneiskola hangversenye

Vasárnap délután nagyszámú és megértő közönség előtt tartotta meg a Fischer-zeneiskola növendékeinek egy része hangversenyt a Katolikus Körben. Az a pompás eredmény, helyenkint már művészi fokot álló nívó, amit az előadó növendékek produkáltak, újabb tanúságot tettek arról, hogy a Fischer-zeneiskola, mely tudvalevőleg akadémiai előkészítő, valóban az első helyen áll nemcsak Nagyváradon, de egész Erdélyben és annak pedagógiai vezetése elsőrendű és méltán szolgál rá azokra a dicsőretekre, melyekkel elhalmozza. Az értékes programokból és az előadó szereplők közül első helyen kell kiemelnünk néhány nevet, akiknek teljesítményei az iskolai eredményeken már jóval felül állanak. Ezek sorába tartozik első helyen Wechsler Ilona, aki már csiszolt és magasrátörő játéka egy nagyszerű művészi karrier útját egyengeli.

Mellette tehetségben, abszolút készségben a biztos technikában áll Radó Böske és méltón keltett meglepetést és feltűnést Wotiszky Emma és Grünwald Anna, akik rutinnal, finom elgondolással és nagyszerű inspirációkkal oldották meg a legnehezebb feladatokat.

A zongorában még Varró Ágnes, Némethy Gizella neveit kell kiemelnünk, akiket már jól ismerünk a hangverseny-pódiumról és szereplésük mindenkor a biztos és szép sikert jelentette és ez most sem maradt el. Bensőséges mélyen átértelt játékkal adta elő az igen nehéz Butykay-variációt Pásztor Klári, meglepő dinamikai hatásokkal és technikai készséggel teljes figyelmet érdemel Osvát

Klári és Kepes Endre játéka. A hangversenynek egyik szenzációja volt egy fiatal gyermeknek Fáyol Gábornak virtuóz és igazán magasstílusú hegedűjátéka és méltán érdemelte meg a kijáró sűrű tapsok. Láng Lili, aki Rode hegedűkoncertjévé brillírozott és aki előtt nagyszerű és sokat biztató jövő áll.

Az énekrészekben szép sikere volt Szabó Ilonának, Vadász Bözsinek, Klei Fricinek, Anca Leontinnak.

A hangverseny szereplői közül Monár Anna, Ujvári Margit érdemli a megemlést. A nagyszerű négy szólómuikart Bárdoss László vezényelte nagyszerűen lendülettel, a zongorakíséretet Weisz R. Magda, az orgonát dr. Szalay Elemér látták el ismert művészetükkel.

Az előadásoknak kijáró tapsokon túl az elismerés talán első sorban a kiváló tanárokat illeti. Legelső sorban természetesen Fischer Ervinnét illeti a hál és elismerés, de növendékeik tanítás körül egyformán kiváló eredményt ért el Fischer Margit, Pollermann Aranka, Pallády és dr. Szalay Elemér.

Jön: Elynor Glyn regénye Jön:

„Idül a hegyek között”

כשר של בסח

jóminőségű borok olcsón

Rothbart Bernát

központi pincéjében, Str. Pável-utca 14. szerezhetők be. — Telefon 315

minőségben vezet

COTY

Guerlain

Roger & Gallet

Houligent

és a többi parfümgyárak összes készítményeit megkaphatja a

„SAVOLY” illatszertárban

Bul. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 2. szám

Husvéri locsoló parfümök és kölnivizekből nagy választék!

DORIAN FILMSZINHÁZ

Ma, kedden premier a

CARNEVAL

Szerelmi történet 7 felvonásban.

A főszerepben: Ivor Novelló

(a leghíresebb londoni színész)

— Eredeti velencei felvételek. —

Shakespeare „Othello”-jának

színpadi előadása

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek

Ha husvétra olcsón akar cipőt vásárolni, úgy szerezz be szükségletét április hó 8-ig, szerdáig, a **Selejtes cipőáruházban** mert csütörtöktől kezdve zárva lesz

A Protestáns Nőegylet és a Református Kör közgyűlése

A Protestáns Nőegylet vasárnap délután tartotta meg évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen Sulyok István püspök és Papp Dezsőné elnöknő betegsége miatt Csernák Béláné alelnöknő elnökölték. Dr. Soós István titkár és Varga Dezső pénztáros jelentésének tudomásulvétele után megállapították a költségvetést. Dr. Szeghalmi Sándor indítványára, melyhez dr. Olasz Béla is csatlakozott a közgyűlés egyhangúan kimondta, hogy az árvaház gazdasági ügyeinek vitelére bizottságot alakít. A gazdasági bizottság tagjai lettek: Csernák Béláné, Resch Mihályné, Zeke Ferencné, Török Károlyné, Mester Mihályné, Vizi Mariska, Debrecezy Imre, dr. Olasz Béla, dr. Szeghalmi Sándor és Hajnik József.

Sulyok István püspök az alelnökségről fáradságára való hivatkozással lemondott, azonban a közgyűlés több tagjának kérésére a közgyűlés egyhangúan bizalmáról és szeretetéről biztosította és őt ismétlen elnökké választotta, mivel nélkülözhetetlennek tartja személyét az elnökségben. Dr. Soós István titkár bejelentette, hogy a választmányban az elhalt Fráter Imre és az eltávozott Osváth Jenő helye, továbbá Fráter Imréné, Osváth Jenőné, Lázár Vilmosné, Imecs Illésné és Bozóky Dezsőné tisztségei megüresedtek.

A közgyűlés a választmány megüresített helyeit Hajnal József, Bancsik János, Hajnal Józsefné, Vizi Margit, Stefani Margit, Papp Margit és Török Károlyné tagokkal töltötte be.

Végül a tisztikarban megüresedett állásokra a közgyűlés újból megválasztotta az alábbiakat: Titkárokká: dr. Soós István és dr. Petry Gyula, árvaatyává Csernák Bélát, pénztárossá Varga Dezsőt, ellenőrré Debrecezy Imrét.

A Református Kör tegnap megtartotta a múlt vasárnapról elhalasztott tisztújító közgyűlését. A közgyűlésen mintegy száz tag jelent meg a református tanítóképző disztermében. Dr. Thury Kálmán elnök nyitotta meg a közgyűlést. A költségvetés elfogadása után megejtették a választásokat. Elnökké választották egyhangúan Sulyok István püspököt és Mókus Sándor nagyparost.

Az alelnöki állások fölött harc keletkezett és az elnök titkos szavazást rendelt el. Nagy többséggel Szilágyi Géza és Barna Sámuel kerültek ki az urnából győzelmesen. A többi tisztségeket egyhangú szavazással a következőkkel töltötték be:

Titkár: Ifj. Forgó Lajos. Jegyző: Széles Kálmán, Vajna Jenő. Ügyész: Dr. Borbély Lajos. Pénztáros: Keztyüs János. Alpénztáros: Ifj. Jakab Gyula. Ellenőr: Papp Sándor. Háznagy-gazda: Nagy P. István. Könyvtárosok: Czina Sándor, Nagy Péter.

A választmány tagjai lettek: Hivatalból tagjai a lelkészek és főgondnok, továbbá: Báthori Ferenc, Bérés Károly, Debrecezy Imre, Hajnal József, Hajdu György, Kágyi Lajos, Mester Mihály, dr. Olasz Béla, Szabó Károly, dr. Szeghalmi Sándor, ifj. Cser János, Balogh János, id. Forgó Lajos, Kóta Lajos, Major Ferenc, Puskás Lajos, Széles Sándor, id. Varga László, Bancsik János, Fekete Sándor, Lazzka Lajos, id. Nagy Zoltán, Matkó Béni, Szücs Gyula. Pótagok: Bene Sándor, Sáh József, Dobó Gusztáv, Kiss B. László, id. Kulcsár Sándor, Keresztesy Károly, Jakab Imre, Ujlaky Károly, Czako Lajos, Harmathy István, ifj. Boros József, Mészáros Lajos.

Megindulnak a kilakoltatások

Két nap óta dr. Lengyel Zsigmond, a Háztulajdonosok Szövetségének titkára világosítja, oktatja a háztulajdonosokat, hogy hogyan és miképpen tudják lakóikat kilakoltatni. Dr. Lengyel gondoskodik a szövetség tagjairól, hogy alaposan megismerjék az új törvényt, amely módot nyújt a háztulajdonosoknak elrongyolódott épületeik kijavítására, ujjáépítésére, még pedig úgy, hogy hat hónap alatt a bérlőket kilakoltathassák.

Nem valószínű, hogy a bérlők is elolvassák ezeket a cikkeket és még kevesebb valószínű, hogy a teljes nyugalomban alvó lakásbérlők szövetségének vezetősége is foglalkozik a cikkekkal és általában a nagyfotosszerű kérdéssel.

Mi azonban fájdalmasan szisszenünk fel, mint aki ismét veszedelmet lát, fegyveresövét érzi a mellén. Mert mi nemcsak a paragrafusokat, a törvény rendelkezéseit nézzük, hanem a gyakorlatot is, a tapasztalatot, ami már sok keserűséget gyűjtött a számba, a kilakoltatott családok elszomorító képeit: holott eddig nem volt olyan törvény, amely oly tág keretet nyújtott volna a kilakoltatáshoz, mint a mostani. És bár eddig valamelyes védelmet kapott egyes háztulajdonosok mohósága ellen a szegény ember, de mégis utcára, hóra, esőre romlásba, pusztulásba jutottak családok. Mi lesz tehát most, amikor törvényes formák között szedhetik le a fedelet a szegény bérlők fölől s amikor már is alapos és félre nem érthető pajzsveréssel kezdi meg a háztulajdonosok szövetsége a tobzást tagjai között.

Örömmel állapítja meg Lengyel Zsigmond cikke, hogy lényeges könnyebbségeket kaptak a háztulajdonosok a kilakoltatásra. Aki régi épületei helyére új épületet akar emelni, bejelenti a törvényszék elnökéhez, aki a regábeli perrendben előírt gyorsított eljárást köteles lefolytatni.

Mit jelent ez? Azt, hogy nem mérnök kell, hogy megállapítsák, vajjon a ház lebontandó-e, vagy sem, hanem egyszerűen csak bejelenti a háztulajdonos, hogy nagyobb építkezést akar, hogy lakóinak hat hónappal ezelőtt már felmondott. Igaz, hogy biztosítékot kell adjon a háztulajdonos arra, hogy az építkezést megkezdi s két év alatt lefolytatja. De nincs precizizáció, hogy mi az a biztosíték? Aztán, ha nem kezdik meg az építkezést, igaz, hogy egy év múlva a legutóbb fizetett bér negyvenszeresét kell lefizessék, aminek felét a kilakoltatottak kapnak meg, de Istennem, hol lesznek már akkor a szegény kilakoltatottak?

A háztulajdonosok csak egyet látnak

a törvényből: ha április hóban értesitem a lakóimat építkezési szándokomról, hat hónap múlva megszabadulok tőlük. Vagy fizetnek olyan lakbért, amiért nekem érdekes visszaszívni építési szándékomat. Aki nem tud fizetni, azt kidobom, aztán majd csak lesz valahogy egy év, két év alatt, hogy én ne is építsek, mert ahhoz pénzem nincsen, de ne is fizessenek büntetést. Kérünk további haladékot: a nehéz pénzügyi szonyok, építőanyag nehéz beszerzése stb., stb., mint igen jó érvek lesznek és a háztulajdonosok hatalmas szervezete majd megtalálja az érveket a miniszter szívének megpuhítására.

Még Lengyel Zsigmond is elismeri, hogy a törvényhozás nem gondoskodott arról, hogy a kilakoltatottak hol találjanak elhelyezést. Hova lakoltatják a családok szüzeit? Ezt kérdezzük mi is. Mert kiket érint a háztulajdonosok szabad keze: a szegény, a legszegényebb néposztályt, a munkátlanokat, hadiözvegyeket, árvákat, a tönkrement középosztályt és a munkásságot.

Tapasztalataink már eddig is azt mutatták, hogy itt Nagyváradon az a sok család, akiket eddig utcára tettek, soha lakást nem kapott. Számos háztartás felbomlott és ezek a családok a munkásság, amugy is nagy nehézségekkel, a munkanélküliség évek óta tartó minden nyomorúságával küzdenek, akik közül ezer meg ezer csak azért tudott élni még, ha ugyan a bizonytalan, keserű életet életnek lehet nevezni, mert akármilyen szegényes, de lakása volt, ahol a kis család összehúzódhatott. Most mindezek élete a háztulajdonos ur szívére van bízva. Ezt a szívet azonban igen rossz oldaláról ismerjük. Tudunk háztulajdonost, aki a városi tanácstól nyert lebontási engedélyt arra használta, hogy a négy kis család helyén istállót rendezzen be. Számos pedig kényelmi szempontból kívánta lebontatni az elhanyagolt épületet s az utcára tenni családokat, hogy szép udvara legyen, ne kinlódjon a szegényekkel. És így tovább.

Most a felmondások inváziója fog következni országszerte. Hat hónap múlva tél lesz, hova teszik a kilakoltatottakat? Merre menjenek, hol találjanak fedelmet? Nem lehet más a következménye, mint a rettenetes nyomor, vagy a vándorbot. De még ehez is pénz kell.

Ma is lakásinség van. Még ezen sem segítettek szükségbarakok építésével. Kinek van ehez ma pénze. A városnak nincsen. Egy fabarakk felépítése ma nagy pénzkebe kerül.

Ki az, aki kivezető utat talál ebből

APOLLÓ MOZGÓ

Sláger!

Ma, kedden először:

Sláger!

Orloff hercegnő

Hatalmas dráma 8 felvonásban.

A főszerepekben: Eszterházy Agnes grófnő és Harry Liedtke.

Gyorstempójú dráma. — Kitűnő játék és rendezés. — Gyönyörű téli sport és tájképfelvételek. — Kápráztató toalették.

Ezt megelőzi: A legújabb Pathé Journal.

Férfi és női ruhaszövelek, eponok, kabátbélések, creponok
Férfi fehérneműek legjobb kivitelben méretülán készülnek

Ungár & Glück cégnél
Sas Passage — Főbejárat.

az örjítő gondolatból? Ki van biztosítva Nagyváradon, hogy a háztulajdonos nem mond fel neki azon a címen, hogy emeletes házat akar építeni a meglevő helyére. A törvény még azt se köti ki, hogy a kilakoltatható ház lakásra alkalmatlan, vagy életveszélyes legyen. Sőt „nagyobb épületek emeltetése érdekében” hozatott.

Sulyos veszedelem rejlik ebben a törvényben és az érdekelt polgárságnak, a lakásbérlelőknek meg kell találni a módot, amivel a törvény végrehajtását a bérlelőkre is enyhébbé, biztosabbá tegyék. Utat kell találni, ami kivessen abból az örvényből, ami a törvény nyomán pusztulással fenyegeti meg nehéz küzdelmekkel küzdő néprétegeinket és kaput nyit a kapzsiságnak, a bosszúállásnak és a lakásinség bilincsei ben vergődő társadalmat a legborzalmasabb pillanatra: a fedél nélkülség rémképe elé állítja. Nem egy kidobott, utcán háló munkáscsalád gyermeke pusztult el, mint a mult nyáron a Nagypiac-térre lakoltatott családnál is és ha más nem, legalább a gyermekhalál gondolata kell, hogy felélessze a veszélyeztetett társadalmat, a lakásbérlelők szövetségét, hogy gondolkodjon saját sorsa fölött.

Egyelőre csak azt kérdezzük a harca ajzott háztulajdonosoktól s a kormánytól: hova, hova helyezik el a kilakoltatott családok százait!

Perédy György.

Családi tragédia a falun

Biharvajda, március hó. (A Nagyvárad munkatársától.) A tavaszi hajnalban olyan néma a falu, mint egy halottas szoba. Fehér köd fekszik a dombokra, mintha a hosszú viaszgyertyák szürke füstje volna. A hatalmas szálfák, mint a virrasztó asszonyok bólogatnak, azután szétterpesztett ágaikat megrázza a hajnali friss szellő.

Vannak érzések és gondolat komplexumok, amelyek városi ember magáénak sohasem mondhat és vannak paraszttragédiák, amelyeket a köregetegben lakó, füstös, nyomott levegőt szívó városi soha meg nem érthet. És vannak szörnyű nagy bánatok, amelyek rászálósodnak egy ház népére, hogy megrontsák a szegényes földi életét mindazoknak, akiket a végzett egy családba összeszorított.

Biharvajdán a Simon-család tragédiája 1920-ban kezdődött, amikor az erdélyi papírkoronákat leikre cseréltette be a kormány.

Simon József községi pénztáros volt. Biharvajdán ez amolyan tiszteletbeli állás, mert fizetés alig jár érte, de a felelősség igen nagy.

Évekig sohasem volt hiány a községi pénztárban. Hogyan is lehetett volna. Hiszen az iratokat rendesen vezette és a közpénzeket érinthetetlen szentségnek tekintette Simon József.

Olyan példás családi életet élt a községi pénztáros, hogy mintaképnek állították a veszekedő családok elé. Egy fia volt és három leánya. A fiut gondosan nevelték és azt akarták, hogy ott folytassa, ahol az apja elhagyta. A leányok, gondos, dolgozó falusi leányok, akiket arra neveltek, hogy majd hű és dolgos feleség válják belőlük.

A tragédia a pénzbecserélésnél kezdődött. Nagy munkát adott ez a pénztárosnak. Ő a naplót vezette, Lakatos József jegyző pedig a pénzt szedte be. Már hatvanézer korona várt beváltásra, amikor a jegyző eltűnt a faluból. Magával vitte az egész pénz is.

Rögtön hivatalos vizsgálatot tartottak és Simon pénztáros ügy ödögött a fontoskodó urak között, mint aki elvesztette a lába alól a földet. A vizsgálat befejeződött és a számvévé maga elé citálta a pénztárost:

— Maga az oka mindennek. A pénz a pénztárosnál kell hogy legyen. Három nap alatt fizesse meg a harmincezer leit.

Mit érezhetett ez az ember, aki egész életében a becsület mintaképe volt. Hogy viselhette volna el ezt a szégyent?

Egy novemberi este eltűnt hazulról. Csak reggel találták meg az istállóban. Amikor a felesége benyitott hajnalban az istállóba, majdnem szemben az ajtóval állva találta az urát. A szívében egy kicsit felengedett a rémület és öröms hangon mondotta:

— Hát kend hol volt az éjszaka?

Nem kapott választ és amikor jobban felnyitotta az ajtót és bevilágított a hajnali fényesség, csak a szívéhez kapott és ájultan bukott a földre.

Az alacsony istálló tetőgerendájára egy kötél volt burkolva és arra akasztotta fel magát Simon József. A feje földre volt billenve. Csak a lábujjhegye súrolta a földet. Az arca kék volt és a teste hideg. Mellette az ablakba gondosan oda volt téve a kalapja és a pipája és a feje felett ott pislogott sárga fénnel az istállómécses...

Nagyon csendes lett a Simon-család. A pénz kifizették, hiszen gazdagok voltak, de az asszony a szívében cipelte a rettenetes látványt. Ugy ödögött a gyermekei között, mint egy veszendő lélek. Magános éjszakákon az ura után sírt és az öngyilkosság első évfordulóján a gyermekei az istállóban felakasztva találták. A haja lehomlott és betakarta eltorzult arcát. A feje felett ott pislogott a mécses.

Az egyedül maradt gyermekek már maguk is megtudták valahogy élni. A fiatal lelkek nem bírják soká a bánatot és a fiu: Simon Géza elhatározta, hogy megnősül és könnyít a leányok dolgán. A menyasszonya szép okos leány volt és már közeledett az esküvő ideje.

Egy este a tűkör előtt állott Simon Géza és rémülve látta, hogy az arca tele van kiütéssel. Hamar elterjedt a faluban, hogy vérbajt kapott és a házasság terve is foszladozott.

Két szörnyű csapás már összetörte az amúgy is érzékeny fiu lelkét.

Öngyilkos lett. Ugyanarra a helyre akasztotta fel magát, ahol az apja és az anyja vívódott a halállal.

A halvány mécses az ő fejére is sárga, bágyadt sugarakat szórt.

A csöndes falusi házra reafeküdt a halál borzalmas árnya, hogy a végzetet beteljesítse.

Most már csak a három leány kísért a koporsót a temetőbe, ahol felpúszódott a harmadik sirhalom.

Hol kezdődnek és hol végződnek ezek a falusi tragédiák?

Ki tudná megmondani, hogy intéződek fent az emberi sorsok?

f. s.)

Igen kedvező alkalom nyílik olcsón vásárolni, mert férfi és női ruha szövet raktárunkat kiáruljuk mélyen leszállított árakban.
HAJNAL és RÓZSA
vászon és női divat áruház
Str. J. Vulcan (Nagy Sándor)-u. 1.
Hétfőn és pénteken nagy maradék vásár.

Százezer magyar könyv

Ez évben Marosvásárhelyen nagyszabású irodalmi vállalkozás terve vetődött fel: megszervezni, egy táborba tömöríteni és ellátni az itteni könyvfogyasztó olvasóközönséget. A terv, hálá az intenzív érdeklődésnek, mely azt kísérte, rövid néhány hónap alatt valóra vált, sőt olyan impozáns vállalkozás bővült, amilyenre Erdélyben eddig még nem volt példa.

Marosvásárhely öt legnagyobb nyomdája zúgva ontja a nyomtatott ívek százait, melyekből az Erdélyi Könyvtárak Társasága kiadványai fognak kötetekké sorakozni. Félmillió ív papírosra verik a betűket és az így készülő könyvek — még mielőtt megjelentek volna a könyvpiacra, — máris elkelték. Az év végére száz ezer kötet kerül ki a gépek alól, diadalmasan hirdetve, hogy az a nép, mely gazdaságilag elgyötörve, életgondoktól megzúgva is képes ilyen áldozatot hozni, nyelve, irodalmi érdekében: az nem semmisülhet meg az idők forgatagában, az nem „megoldott” kéve.

Az Erdélyi Könyvtárak Társaságának első kiadvány-sorozata P. Gulácsy Irénnek „Ragyogó Kovács István” című regényét veti a könyvpiacra, diszes, bibliofil kivitelben.

A kötet e hó 15-én kerül forgalomba Nagyváradon.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!!!

Szenszki Miklós

divatáruház Sas-Passage

Harisnyák, keztyűk, gyermekzoknik. — Csecsemő-cikkek, szalagok, csipkék nagy választékban. :: ::

KEPES ELEK

erősebb kötszerek, Sas-Passage 20. szám

saját készítményű
speciális kötszerek, női és férfi övszerek

POPPER BALLY MATHAN CIPŐK

REICHARD DEZSŐ céghez
megérkeztek.

Kézpénzáruk mellett

20 heti vagy 5 havi

részletfizetésre

férfi és női szövetek, bélésszövetek, vásznak, zefírek, kelengyefélék, szőnyegek, selymek stb. a legelőnyösebben beszerezhetők

Hellas

áruforgalmi r.t.-nál

Oradea-Mare, Strada Avram Iancu (Kossuth utca) No. 14.

Telefon Interurban 960.

ALAPITTATOTT 1906.

Megérkeztek a tavaszi ajándékok

Nagy választék férfi és női ruhakelmék, vásznak, ingzefírek, mosóárk. harisnyák és rövidáru cikkekben.

ALAPITTATOTT 1906.

KLEIN ÖDÖN

ALAPITTATOTT 1906.
céghez, Viláz Mihály (Nagypiac)-lér 14.

Csakis megbízható, jó minőségű áruk. — Lekészítés, szolid és pontos kiszolgálás.

ALAPITTATOTT 1906.

Agyonszurta barátját egy váradi vasutas az asszony miatt

A Temető-utcán óriási tömeg válik szét az érkező kocsik előtt. Az út szélén, keresztül a pici utcai folyókán egy alak, talán tömeg hever. Amikor közelebb érünk, akkor látjuk, hogy egy ember fekszik a porban, egy barna rongyos pokróc van keresztül dobva rajta. A pokróc alól nem látszik ki, csak egy viszsarga férfikéz, az egyik ujján vastag arany jeggyűrűvel, és két láb. Meztelen lábra felhúzott két cipő. A folyókában a víz lassan csurog el a hulla alatt, a hulla mellett ott áll Wolff rendőrkapitány és néhány közrendőr, akik a bámuló tömeget tartják távol. A pokróc szélét egy kicsit felemelem. Egy sarga férfiare tűnik elő, a szeméi félig nyitva vannak, a homlokán egy kis darabon le van horzsolva a bőr. Azután a nagy széles mellkasa látszik, amely mocskos a vértől. Zuh Lajos vasuti kocsirendező hullája már megrevedni kezd és az út porát mellette vasútagon megfesti a vér.

Hétfőn délben félegy órakor egy temető-utcai korcsmában Harasztosi János vasuti félkezes több készszerűssel meggyilkolta Zuh Lajos vasuti kocsirendezőt.

Annyi bámszokódó asszony van itt körül, hogy az ember azt hinné, hogy senki sem dolgozik ezen a környéken és mindegyik beszél, suttog, jelentőségteljesen, mindegyik kitűnően ismeri a szörnyű tragédia részleteit, véresen fekvő hulla mögött feltornyosul két család drámája. Két családé, ahol a férj nem szerette a saját feleségét, de vágyott a másikéra.

— Mindennek az asszony az oka, — mondja sopánkodva egy tarkakendős ménike. — Én mindent tudok. De amikor odafordulunk hozzá, hogy részleteket kérdezzünk, már kapkodva hazudozik. — Nem szóltam én egy árva szót sem urfiesskám.

Az orvosi szemle

Néhány perc múlva utánunk érkezik dr. Major László városi főorvos. A rendőr tiszteleg és feltakarja a hullát. A rongyos kabátot szétnyitják a mellén, az ing már csatfokokban van rajta. Egy orvostanhallgató áll mellettem és ahogy meglátja a felfedezett hullát, rögtön azt mondja: „Embolia”. „A jobboldali klavikula, a kulcsesont alatti nagy vénát, az ütőeret vágta át a kés, a nemesebb szervekhez levegő került és azonnal bekövetkezett a halál.” Ugyanezt konstatálta a főorvos is.

Hogy történt a gyilkosság?

A Temető-utca és a Halász-utca sarkán van egy kis korcsma, ott történt a gyilkosság. A korcsmáros felesége mondja el a részleteket.

— Délelőtt 11 órakor jött ide Zuh Lajos és vele jött Harasztosi János is. Leültek az egyik asztalhoz és bort kértek. Csendesen borozgatva beszélgettek, majd két ismerős is odatelepedett az asztalhoz. Egy cigány, Kiss Lajosnak hívják és egy Wetzkenkirchner Károly nevű foglalkozás nélküli egyén. 12 óráig nem történt semmi sem. Mindössze a második liter bornál tartottak, amikor Harasztosi egyszerre tombolva felugrott. Ez akkor történt, amikor Zuh Lajosnak egy 8 esztendőes kisleánya, Icu bejött, hogy hazahívja az apját.

Harasztosi, aki a vasutnál fékez, egy borosüvegét a földre csapott. A korcsmárosné állítása szerint úgy látszott, mintha erőszakkal bele akart volna kötni Zuh Lajosba.

— Hát most fogd meg a nyakamat, az istenfádat, még egyszer úgy, mint nálam, ha mered.

A másik csendesíteni igyekezett. Né-

zed János, hiszen már ezt elintéztük egyszer, mit akarsz megint.

De Harasztosi nem nyugodott. Az egyik kezével felrántotta az asztal mellett ülő Zuh, a másik kezével a csímaszárából egy kést rántott elő és azzal vadul hadonászni kezdett. Hármán is közbevetették magukat, hogy megakadályozzák a támadást, de már késő volt.

Egy késcsapás a fején érte és a bört horzsolta le, a második késcsapás pedig jobb mellén a klavikula felett csapott le és a nagyverét vágta át.

Zuh tárgolyogva kiesett az ajtón néhány lépést még vonszolta magát, azután lerogyott a földre. A gyilkos eszeveszetten rohant haza. A Halász-utca 23. számú házban lakik. A 17 éves fia odahaza volt. — Mit akar apám? — kérdezte ijedten. Az nem válaszolt, csak a szekrényhez rohant pénzt vett ki, azután gyorsan elmenekült.

A gyilkos családjánál

A gyilkosság okai is hamarosan kitűnnek. A gyilkos Harasztosi János benső barátságban volt Zuh Lajos feleségével. Innen keletkezett közöttük a vita, amelyet Harasztosi egy gyilkos készszerűséssel most végleg lezár.

Harasztosi János, a gyilkos vasutas

Harasztosi felesége, lesóványodott kis munkásasszony. Takarítani jár egy gyógyszerárba. Nem is volt odahaza, amikor a gyilkosság történt.

— Tudtam mindig, hogy egyszer lesz ebből, — mondja siránkozva. — Olyan száraz a hangja, mint aki már megszokta ezt a siránkozást is. — Egy esztendője, hogy ez az asszony bolondítja az uramat. Tizenhét éve élek együtt, de a múlt évig nem sokat veszekedtünk. Másfél éve egy asszonyért ott hagytam, azután megint csak visszakérezkedett hozzám. Mit csináljak, nagy gyerekeink vannak, a szégyenért nem tehetem. Visszevettem, mert ígérte, hogy meg fog változni. De ott folytatta, ahol elhagyta. Egy esztendővel ezelőtt megismerkedett Zuhnéval, akivel azóta viszonyt folytatott. A saját házában, kérem szépen. Mikor én reggel munkába mentem, az az asszony idejött az én házamba és estig is itt maradt. Én délbe hazajöttem főzni valamit. Ott találtam az uram mellett. Hát tessék megmondani, mit csinálhattam? Kiabáltam volna világga a szégyenemet? Nem segítettem volna vele, csak ártott volna a gyerekeimnek, a leányomnak, aki nemsokára már eladóleány lesz.

— Én türtem a megalázást és az az asszony csak nevette az én szenvedésemet. Kiabált, hogy rossz az ebéd, amit nekik főztem. Hogy engem azért akar elker-

getni az uram, mert nem vagyok tiszta és mert nem tudok főzni. Akik ismernek, tudják, hogy ez nem igaz. Én ezt is elhallgattam. Tegnapelőtt már annyira izgatta ellem az uramat, hogy az hazajött és azt mondotta:

— Na most pakolj, ki az utcára. Elég volt belőled. A másik asszonyt akarta idehozni. Én könyörögtem neki, a gyermekek sirtak és megint abbahagyta.

— Tegnap este idejében jött haza. Lefeküdtünk. Én korán reggel mentem el hazulról. Még az ágyban feküdt. Csak eréd nyugodtan, mondotta, én majd kimeszelem a szobát. Ennyit tudok. Csak az előbb hallottam, hogy összeveszett Zuh Lajossal és meggyilkolta.

Mit mond Zuh Lajosné?

A Temető-utca 13-as számú házban lakott Zuh Lajos 43 éves CFR. vasuti kocsirendező. Alig néhány lépésnyire a háztól fekszik most holtan az utcán. A kapuban ott áll egy alacsony kövéres asszony, fekete kendővel van bekötve a feje. A meggyilkolt Zuh Lajos felesége. Szép asszony volt, még most is azok közé tartozik, akikre azt szokták mondani, hogy sohasem öregednek meg. Most kapkod, jajgat.

— Most mi történik velem, meg a gyermekeimmel?

Ott áll mellette egy kis szőke leány. Zuh Lajosnak hívják, mondja. Ő ment el az apjáért, hogy haza hívja a korcsmából és akkor történt a gyilkosság.

Bemegyek az asszonnyal a belső szobába.

— Mondja, mióta tartott a barátságuk a Harasztosival?

— Nem volt nekem kérem soha vele dolgom. Csak éppen, hogy jóba voltunk, meg összejártunk. Nekem nagyon sok bajom volt az urammal, mert szörnyen veszedős természetű ember volt és ha be volt rugva, mindjárt gyilkolt, ütött bennünket. Már különvála is éltünk e miatt. Mert nem bírtam, hogy kinozzon és verjen.

Harasztosival már nagyon sokszor összekaptak, mert az engem mindig megvédett és kimentett a kezei közül.

Zuh Lajos és a felesége

— Ma reggel 9 órakor érkezett haza a szolgálatból az uram. Egy kicsit be volt rugva. Én a szobából a butorokat hordtam, mert meszelni akartam husvét előtt. Nem sokkal, ahogy az uram hazajött, eljött hozzánk Harasztosi is. Nagyon jó komák voltak az urammal és sürün eljött hozzám, ha nem is volt dolga. Éppen akkor érkezett, amikor az uram engem torkon ragadott és ütni kezdett. Csitíthatni kezdte: — Ne bántsad az asszonyt, mondotta. De az uramban már dolgozott az ital, és torkon ragadta Harasztosit. A magad dolgával törődj. De aztán hamarosan megint kibékültek és együtt mentek el a korcsmába. Nem tudtam semmiről, amikor délelőre haza szaladt a kisleányom sírva. — Meggyilkolták az édesapámat. Kirohantam az utcára, de már akkor holtan feküdt az uram a földön. Harasztosi pedig eltűnt.

Elfogták Haraszfosit, a gyilkost

A rendőrség azonnal megkezdte a vizsgálatot. A gyilkosság déli fél egy óra körül történt és két órákor már az összes detektívek mozgósítva voltak, hogy ne hogy a gyilkos elmenekülhessen a városból. A hatósági szemle után a meggyilkolt Zuh Lajos holttestét a olasziai temető hátfaltas kamrájába vitték, ahol fel fogják boncolni.

Az volt a gyanu, hogy a gyilkos vonat próbál elmenekülni Nagyváradról, éppen ezért a detektívek minden vonatot megfigyeltek, hogy nyomába jussanak.

Három órákor már az állomáson is mindenki tudott a gyilkosságról, éppen ezért óriási meglepetést okozott, amikor három óra után a Perronon látták Haraszfosit. Uglátszik a Magyarországra menő vonattal akart megszökni.

Azonnal értesítették a pályaudvari rendőrséget és Hegyesi Endre detektív a zavartan viselkedő embert letartóztatta és a rendőrségre kísérte.

Könnyek a gyilkos szemeiben

Ősán detektív elment a gyilkos lakására és elhozta az összes található késeket. Azután Ra du Dumitriu rendőrtisztviselő maga elé hozatta Haraszfosit. Alacsony sovány ember. Nagyon fel van dűlva.

— Melyik késsel szúrt maga?

Kiválaszt egy rövid, hegyes konyhakést: — Ezzel. Látszik, hogy a kezébe szeretné kapni a kést, de a rendőrtiszt messze eltartja.

Vakmerő betörők fosztogattak a róm. katolikus székesegyházban

Szombatról vasárnapra virradó éjszaka vakmerő betörők hatoltak be a róm. katolikus katedrálisba.

Az elvetemedett szentségtörők a legnagyobb hidegvérrel hajtották végre gaztettüket. A torony ajtaját álkulccsal kinyitották, a kórus ajtaját felfeszítették és így jutottak be a székesegyházba, ahonnan egy arany kelyhet és öt oltárterítőt raboltak el. Az egyház kára meghaladja a százhuszezer leit.

A rendőrség a feljelentés után azonnal a legerélyesebb nyomozást kezdte meg. Ghisoiu inspektor és Starrak bűnügyi kapitány mozgósították a legügyesebb detektíveket és a nyomozás szakadatlanul tart.

Az eddig felmerült gyanúkokok alapján két fiatalkorut letartóztattak, azonban a tagadásukkal szemben nincsen még tárgyi bizonyíték.

Bővebb részleteket a nyomozó hatóság a vizsgálat érdekében még nem közölt. Az elvetemült betörés az egész városban méltán igen nagy felháborodást keltett.

Illetékes egyházi körökből a betöréssel kapcsolatosan a következő sorokat kaptuk: Egy, eddig ismeretlen gonosztevő, szombatról vasárnapra virradólag álkulccsal kinyitva a torony ajtaját, a torony és kórus közötti ajtót feltörve, a kóruson át bejutott a székesegyházba, feltörte a főoltár és legszentebb Szív-kápolna tabernákulumait, amelyekben semmit sem talált, majd az áldozó oltár tabernákulumát fészítette ki s a cibóriumból földreszórta a legszentebb Eucharistiát, a cibóriumot és öt oltárterítőt elrabolt. Az eddigi nyomozás eredményre még nem vezetett. Hogy a legmértősebb Eucharistiát ért megszentelésért méltóképp kiengesztelődjék. Bjelik Imre püspök, apostoli kormányzó felhívta a katolikus híveket, különösen a Mária kongregációkat s meghagyta a plebániái hivataloknak, hogy a híveket, az

Megkérdezzük tőle: — Mondja Haraszfosi, sokat veszekedett maga Zuh-val?

— Nem kérem, nem bántottuk mi egymást.

Most a rendőrtiszt kérdezi:

— Megbánta?

Nem válaszol, csak nagy könnyeseppek csorognak le az arcán. Azután fel emeli a fejét és megszólal:

— Csak azt tessék megmondani, meghalt-e?

Nem kap választ.

Megint beszélni kezd:

— Részeg voltam kérem. Rumot ittam, meg bort.

De lehetetlen, hogy olyan részeg lett volna, hogy nem is tudott a cselekedeteiről, mert most zavartsága dacára is ijesztően józan.

— Hogy került magához a kés? — kérdi a rendőrtiszt.

Tudja, hogy a „szándékosságot” akarják megállapítani.

— Szalonnát reggeliztem. Amikor elmentem a korezmába, hogy egy pohár bort igyam, még volt a kezemben egy kis szalonna és kenyér. Az úton megettem és a zsebembe tettem a kést. A korezmában már egy nagyon heves pillanatban kaptam elő.

A nyomozás abban az irányban is folyik, hogy Zuh feleségének milyen szerepe van a gyilkosság legközelebbi előzményeiben.

ifjúságot csoportokban, amennyire lehet, körmenetben, Nagyesütörtökön, amikor ügyis a legmértősebb Oltáriszentség megalapítását ünneplik, a székesegyházba vezessék, hogy közös, — különösen, akik még el nem végeztek — husvét áldozásukkal engeszteljék ki a rettenetes büntényt. Az egész katolikus társadalom megmozdult, hogy Nagyesütörtökön, a székesegyházban, ahol különben az olajszentelés és 12 szegény szokásos lábmossa is ünnepélyes keretek között lesz megtartva, a katolikus hívek apraja és nagya imponáló módon fogja dokumentálni hitűségét és az Üdvözítő iránti szeretetét.

*** NÉMET vízum Brassóból 48 óra alatt a Hegedűs hírlapadában.**

ESŐERNYŐT

HARISNYÁT még eddig nem létező olcsó árban vásárolhat

BLUM VILMOS-nál
A KÖRÖSPARTON

Jön: Elynor Glyn regénye Jön:
„Idül a hegyek között”

Karlsbadi porcellán és
zománcozott selejtes **EDÉNYEK**
alpacca evőeszközök a legolcsóbban
FRIEDMANN MAYER-nél N. Iorga (Zöldfa)-u.
21. — Telefon: 393.

Gidáli Manó

kárpitos, Str. Ciorogariu (Uri-utca) 2. sz.
Bőrgarnitúrák, hencserek, madracok rendelésre és készen is kaphatók.

UJDONSÁGOK

Diák- és gyermekbál

husvét másodnapján a KATH. KÖRBEN.

— HUSVÉTI LOCSOLÁS —

Kezdeté délután 3 órakor.

Dr Ciordás János és Bolcas Mikló emléke

Belényes város társadalma tegnap ünnepet tartott dr. Ciordás János és Bolcas Miklós emlékére. Az 1919. év két vértanújának emlékére kegyelettel gondolt ezen a napon Bihar megye egész közönsége. A belényesi ünnepen éppen ezért a nemzet kisebbségek képviselői is megjelentek, minthogy e vármegye kisebbségi társadalma mindig élesen élítelte a két kiváló közéleti férfiú vérlázító meggyilkolását.

A gyilkosság évfordulója alkalmával a Beiusul nagyon szép és díszes ünnepszámot adott, amelyet kizárólag a két martír életének és nagyságának szentel.

A nagyváradi román nőegylet vezetősége Candrea Veturia urnó elnöklétével tartott tanácskozáson elhatározta, hogy bolsevizmus alatt 1919. április 4-én Lunkán kivégzett Csordás János és dr. Bolcas Miklós ügyvédnek szobrot emeltet. A szobrokra úgy Nagyváradon, mint Bihar megyében a napokban megkezdik a gyűjtést.

* Budapesti mintavásári kedvezményekre jogosító igazolványok kaphatók a Menetjegyirodában.

* **Ferdinánd király állapota kielégítő.** Bukaresti tud. táviratozza: Ferdinánd király egészségi állapotáról tegnap a következőket jelentik: Az általános és lokális állapot kielégítő. Hőmérséklet, érverés, légzés normális. Dr. Romalo és Dr. Mulea.

* **Miniszterek Biharban.** A tankerület főigazgatóság értesítést kapott arról, hogy Mosoiu tábornok, Anghelescu közoktatásügyi és Tatarescu miniszterek április 22-én Nagyváradra érkeznek. A miniszterek résztvesznek a vidéki iskolák felavatásán s az új iskolák helyeinek kijelölésén.

* **Az új zárórarendele.** A nagyváradi helyőrség és a 17. divízió parancsnoksága a záróóra vonatkozólag a következőket rendeli el: 1. Az elsőrendű vendéglők, kávéházak és barok zárórája 10 óra. 2. A másodrendű vendéglők és kávéházak zárórája 12 óra. A harmadrendű vendéglők és kávéházak zárórája 10 óra. Április hó 12., 13., 19. és 20-án és e hó 24-től kezdődőleg minden szombaton és vasárnap az elsőrendű nyilvános helyiségek a zárórát reggel 3 óráig hosszabbíthatják meg. Az illetéket a pénzügyigazgatósághoz kell befizetni. Oradea-Mare, 1925. április 3. Dr. Bárdossy Cornél térparancsnok.

* Marcus István mentette meg a temesvári Puccini-ünnepélyt. Temesvárott Fekete Mihály színigazgató Puccini emlékünnepélyt rendezett. A színház nagy programot állított össze, amelyben Marcus István, Marcus Rita, Járossy Dezső, Zilahy Irén és Lengyel Irén szerepeltek. Előadás előtt Marcus Rita, aki reggel 10-től délután 2-ig próbált, berekedt. Lengyel Irén teljesen megnémult, Zilahy Irént vakbélirritációk lepték meg s operációra kellett kényszerülnie. Járossy Dezső lemondott a konferánsszól. Fekete Mihály este bejelentette a közönségnek, hogy mindenkinek vissza-

Szalay Dezső uri szabó Str. Ciorogariu (volt Uri-utca) 9. Tavaszi angol szövetek megérkeztek.

adja a belépti díjat, aki kívánja. Senki se mozdult s Marcus István heroikus torokkal s önfeláldozással majdnem egyedül töltötte ki az egész este műsorát igen szép siker mellett.

* **A Jókai-ünnepség második napja.** Vasárnap délután a színház megismételte a Jókai-ünnepet a saját rezsijében szép számú közönség előtt. A hivatalos számok természetesen elmaradtak, azonban az előlépek, valamint P. Gulácsy Irén és Korda Béla darabjai nagy sikert arattak és a közönség most is nyílt színi tapsokkal honorálta Tóth, Tóthné, Rohonczy, Benes, Madas, Gál Piri, Fratta, Bihari Sándor, Soós kitűnő alakításait. Összinté siker kísérte a Székelyvárból a kun táncosnők táncát, melyet Antalfy Margit, a kitűnő táncnőnő kreált és tanított be a táncosnőnek.

* **Hadirokkantak, özvegyek és árvák állampolgársága.** A belügyminiszter a közigazgatási hatóságokat felszólította, készítsenek statisztikát arról, hogy minden hadirokkantnak, özvegynek, árvának, hadinyugdíjasnak meg van-e az állampolgársága.

* **Maros Gábor elköltözik Nagyváradra.** Az utolsó pénzügyigazgató — akit az adminisztrátor váltott fel, — akit nemcsak a felesleges hatóság, hanem tisztviselői és a közönség egyformán szeretett, betegsége miatt elköltözik Nagyváradra s Marosban, rokonainál helyezkedik el. Szándékát közölte Vasilescu adminisztrátorral, aki készségét jelentette ki, hogy az adminisztrátori lakás ellenértéke fejében fedezi az átköltöztetés költségeit. Maros Gábor nyugdíjazása ezidőszáig nem vihethető keresztül, mert a pénzügyminiszter kijelentette, hogy csak novemberben lehetnek nyugdíjazások. Ebből következtethető, hogy magyar tisztviselő elbocsátásáról ezidőszáig nincs szó.

* **Zenekonzeratórium Nagyváradon.** Vasárnap a városban tartotta meg közgyűlését a Zenekonzeratórium egyesület. Marcus István művészeti főfelügyelő elnökölt s az ülésen jelen volt Nagyvárad művelődési elnöke sok kiválósága. Az egyesület célja zenei főiskolát létesíteni, amely magasabb továbbképzést ad. Az egyesület tisztikarát így választotta meg: Elnök: Marcus István, alelnök dr. Nemes Sándorné és Bánáss László, titkár: dr. Lázár Livius, pénztáros Poenaru Livia, könyvtáros Givulescu tanár, ügyész dr. Roxin Tódor. A választmányban helyet foglal az a zsűri is, amely a kinevezendő tanárok személye felett dönt. Beválasztottak Pop Avram, dr. Popa Tivadar, Gróf László, Pollermann Aranka, Bacaloga a. redes, dr. Szalay Elemér, Vornácska József és Popoviciu Vazul. Alapító tagok Lepadatu miniszter, Valjeanu művészeti főfelügyelő, Ciorgariu püspök, Freniu Valer püspök és Bjelik püspök.

* **Az Atlasz-gyógyszerár lakáspöre.** Atlasz Lajos gyógyszerész egy évtizede bérlet a Gerliczy-palotában egy üzlethelyiséget gyógyszerertára céljaira. A bérlet május 1-én jár le, de az Atlasz ígéretet kapott arra, hogy a bérletet meghosszabbítják. Egy incidens következtében azonban ezt az ígéretet visszavonták. Perre került a sor és a bíróság már több tárgyalást tartott ebben az ügyben. Atlasz gyógyszerész közben már egy megfelelőbb helyiséget bérelt úgy, hogy a per ezzel tárgyalanná is vált. Azzal, hogy a bíróság a tegnapi tárgyaláson Atlasz Lajos gyógyszerész keresetének nem adott helyet, az ügyet már nem befolyásolták. Az Atlasz gyógyszerár kilakoltatásáról szó sincsen, hiszen a gyógyszerész, mert jobb helyiséget kapott, május elsején önként költözködik ki.

Tavaszi és nyári női divatlapok
készítését, javítását és átalakítását divatlap után jutányos árban vállalom Preciz munka.
A n. é. hölgyközönség becses pártfogását kéri
Kopper Rezső Str. Petru Malor 8.
(Or-utca)

* **Jorga és Maniu levélváltása.** A bukaresti lapok közlik Jorga és Maniu levélváltását, amelyben nyilvánosságra hozzák, hogy a nemzeti pártot ketten fogják közösen vezetni. A pártnak tehát Jorga is, Maniu is egyenlőjü elnöke és vezére lesz.

* **A Mázslajdonosok Szövetsége évi rendezésű közgyűlése a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében (Sir. Alexandri 11. szám) folyó évi április hó 13-án, délelőtt fél 11 órakor tartja meg a következő tárgyszorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Évi jelentés. 3. Titkár előadása a bérleti törvénynek az üzleti helyiségekre és iparműhelyekre vonatkozó rendelkezéseiről és az új építkezési törvényről. 4. A házak teljes felszabadítása és a rekvirátók megszüntetése. 5. Elnök, helyettes elnökök, pénztárnok, ellenőr, felügyelő bizottsági és igazgatósági tagok megválasztása. 6. Esetleges indítványok. Felkérjük tisztelt tagjainkat, hogy a közgyűlésen teljes számban megjelenni szíveskedjenek. A Mázslajdonosok Szövetsége képviselőiben: dr. Lazar Aurél elnök, dr. Lengyel Zsigmond titkár.**

* **Érdekes előkészületek a Budapesti Nemzetközi Vásárra.** A most lezajlott prágai nemzetközi vásáron nagy feltűnést keltett a Budapesti Nemzetközi Vásár pavilonja, ahol rendkívül izléses elrendezéssel állították ki mindazokat a propaganda-nyomatványokat, amelyeket a Vásár rendezősege ez alkalommal kiadott. A prágai vásáron megforduló nagyszámú külföldiek körében ez az izléses és ötletes reklám nagy érdeklődést keltett, amiből szintén következtetni lehet az első Budapesti Nemzetközi Vásár rendkívüli sikerére. A folyó hó 18-án megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásár előkészületei már a befejezéshez közelednek úgy, hogy a megnyitás napján teljes pompájában fog a látogató szeme elé tárulni az a fejlődés, amelyet különösen a magyar gépipar az utóbbi években elért. A Vásár rendezősege a legnagyobb körültekintéssel gondoskodik arról, hogy mindazok, akik a Vásár alkalmával Budapestre érkeznek, nemcsak a legnagyobb kedvezményeket vehessék igénybe és a legnagyobb kényelemmel legyenek elszállásolva, hanem arról is, hogy Budapestben szabadidejüket megfelelő szórakozásokkal tudják eltölteni. Minden vásárlatót megérkező alkalmával díjtalanul fog egy igen érdekesen összeállított programot kapni.

* **Halálozások.** Egy fiatal művészlelkű leány Papp Veturia festőművésznő, néhai Papp György főgimnáziumi tanár leánya Aradon elhunyt. Az elhunyt fiatal festőművésznő temetése nagy részvét mellett ment végbe vasárnap. Az elhunytban Triff Titusz dr. nagyváradai ügyvéd sógorját gyászolja.

Mint részvételt értesülünk, özv. Mores Jánosné 74 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz Pecutca 32. számú gyászaházban.

Özv. Bige Györgyné szül. Ujváry Ilona 78 éves korában elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órakor megy végbe az olasz temető Haller-kápolnája előtt. — Vass Dániel nőiszabó iparos 38 éves korában elhunyt. Temetése holnap, szerdán délután 5 órakor megy végbe a Füzös-utcai gyászaházban.

* **A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok t. tagjait felhívjuk az egyesületnek Oradea-Mare Vitéz Mihály-ter 6. szám alatt lévő székháza nagytermében folyó évi április hó 26. napján, vasárnap délelőtt 10 órakor tartandó LVII. évi rendes közgyűlésére, amelynek tárgysorozata a következő: 1. Titkár jelentés. 2. Az 1924. évi zárszámadások bemutatása és az Elnökség részére a felmentvény megadása. 3. Az elnökség és a választmány megválasztása. 4. Az 1925. évi költségvetés megállapítása. 5. Indítványok. Oradea-Mare, 1925. április 5. az elnökség.**

* **Bámulatos olcsón vásárolhat szöveteket, mosóárakat Hegedüs Arminnal Reg. Ferdinand, Zárda-épület.**

* **Lira.** Modern magyar költők lapja jelenik meg e címen Budapesten, amelynek munkatársai között látjuk Ritók Emmát, a Nagyváradról elköltözött írónőt és Nagy Emmát, a volt erdélyi költőt. A lapot Ady Lajos vezeti be Ady Endre verséből vett idézetekkel s „kopjás” fejfára helyezi az emlékezés cipruslombját. A Herbertek szerepe mindig szánalmas volt azontúl, mikor állandóan kiállottak a nyilvánosság elé, ahelyett, hogy izléssel, filozófiával, önismerettel éltek volna polgári életüket az ismeretlenségben, amelyre őket a nagy név kötelezi. De Ady Lajos nem is Herbert, csak öcses s csodálatsképp nem érzi, milyen helyes lenne, ha az Ady-kultusz nélküle fejlődnek ki s nem provokálná állandóan azt a kérdést, hogy miért zavarja az igaz állítatot vásári harsogásával, mikor ez nem családi ügy, hanem a magyar irodalom fátyol ügye. (?) (sz.)

* **Az üzletek zárójára.** A Kereskedelmi Csarnok titkári hivatala közli, hogy kérelmére a rendőrprefektúra az üzletek zárójárát a mai naptól kezdve e hó 23-ig este 8 órában állapította meg.

* **Zsámboky—Halász-koncert.** A budapesti zeneakadémia két hírneves tanára lép fel április hó 14-én a Kath. Körben olyan magas nivóju programmal, amellyel Nápoly, Róma, Bécs, Berlin, Páris és Budapest közönségét is meghódították. A koncert műsora a következő: Mendelssohn-Bach szonáta. I. Allegro moderato. II. Andante. III. Allegro-vivace, Volkmann op. 33. Koncert A-moll Popper D. cadenciájával. Szünet. Rubinstein: Melodie. Haydn: Andante. Zsolt Nándor: „Lebel-lules”. „Szitakötő”. Popper op. 39. „Elfentanz”. „Tündértánc”. Popper op. 43. Fantasia über Eleinrussische Lieder — „Orosz ábránk”. Jegyek már szerda d. e. 10 órától 1 óráig és d. u. 5 órától 7 óráig mindennap kaphatók a Kath. Kör pénztáránál.

* **A budapesti árumintavásár kedvezményes igazolványaival első ízben április 13-án lehet utazni és 30-ig bármikor lehet visszajönni. A kedvezményes menetdíjszelvények kizárólag a menetjegyekadásánál válthatók, ahol mint a Mintavásár tiszteletbeli képviselőjénél minden szükséges felvilágosítást is megadnak.**

* **Árlejtés az újságárúító bódékra.** Köszeghy József főmérnök közlése az újságárúító bódékra kiírt újabb árlejtésről szóló hirdetményt. Most már 16 kioszk van. Versenyárgyalási határral április 27. d. e. 10 óra. Ajánlati úrlapok és feltételek a mérnöki hivatalnál.

* **Theodorovich Helén hangversenye.** Nagyvárad zenekedvelő közönségének figyelmébe már ráterelődött Cerech Theodorovich Helén, a milánói zongora- és ének-konzervatórium kitüntetéssel végzett növendékének e hó 11-én a Katholikus Körben tartandó zongorahangversenye. A kiváló művésznő, aki hangversenyein fényes tehetségével mindig magával tudja ragadni a közönséget, Nagyváradon egyetlen hangversenyt tart. Jegyek előre válthatók naponta 3 órától 5 óráig a színház baloldali pénztáránál.

* **Tizenöt napi börtön két gyermek életéért.** A múlt év december 31-én Toma Tanase pénzügyőr Tica Gavril csendőrről Mezőbaj községben Király Lajos cipésznél csempész-dohányt kerestek. A mikor nem találtak semmit, Tica csendőrről egy pár eszímára alkudozott. Tanase pénzügyőr felvette a csendőrről fegyverét és a Király két fiával játszani kezdett. Egy pillanatban a fegyver elsült és mind a két gyermeket halálosan megsebesítette. A tegnapi főtárgyaláson az apa nem kívánta a pénzügyőr megbüntetését, mert tudja, hogy nem készakarva ölte meg a gyermekeit. A bíróság 15 napi fogságra ítélte a gondatlan pénzügyőrt.

Jön: Elynor Glyn regénye Jön:
„Idil a hegyek között”

* **A Belényesi Református Egyház** közszükségletei fedezésére 1925. évi április hó 12-én Kristó József és Mochnács Mihály védnöksége alatt Aristide N. Demetriade termében táncmulatsággal egybekötött műkedvelő-előadást rendez. Felül-fizetéseket a jótékony célra szívesen fogad a rendezőség. A Falu rossz népszínművet adják elő Varga László ref. tanító rendezésében a következők közreműködésével: Gábris István, Halász Béla, Balla Mica, Kristó Károlyné, Gyulai Imre, Gyulai Istvánné, Cséki Ferenc, Faragó Gizella, Vámos Margit, Kun József, Kun Pál, Halász László, Gyulai István, Halász László, Gyulai István, Kiss Lászlóné, Kiss Kálmán, Mikló Péter, Goldhamer Árpád, Nagy Sándor, Ács László.

* **A Gutenberg Dalkör** mély részvétellel tudatja, hogy fáradszóró tagja, Boros Sándor, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután 6 órakor lesz a köz-kórház halottsházából, melyre úgy a dalostársakat, mint az elhunyt munkástársait és ismerőseit ezúton hívja meg a Gutenberg Dalkör Elnöksége.

* **A bőripari munkások** rendkívüli közgyűlése kedden este 7 órakor a Str. Cuza Vodai Munkás Otthonban, minden tag ott legyen.

* **Nemcsak villamosan utazhat ingyen** Bodnár Gyula bórkereskedőhöz, Str. Avram Iancu 5., hanem nagyobb vásárlásnál vonatkoztatja felét is visszatértem. Kivágott talp és felsőbőrök olcsó áron! Kru-pón 110 lejtől, nyak 85 lejtől, szürke bélésből 22 lejtől. Minden fajtájú színes szezon-cikkek, cipész és szíjgyártókellékek nagy választékban. Felsőrészt izlésesen, méret után készítenek külföldről érkezett szabás-szommal. Telefon interurbán 237.

* **Aszódinál כשר של árak külön osztálya, olcsó árakban. Aszódinál Sas-palota.**

* **Husvétii illatszert és locsolót Barna Miklós Angyal drogériájában vegyen.**

Óvakodjunk mert téli ruháit, szőrméit megveszi a moly, megóvásra küldjük Leichner szűcshez, Str. Ciorogariu 4.

* **Értesítés.** Külföldi modellkalap-ujdonságaimmal hazaérkeztem. Jakobovits Helén, Piata Regina Mária (Bémer-tér) 3., I. em.

* **Nótás kapitány** keverék megérkezett, egy csomag 10 lei Horovitznál.

* **Nagyon szép modellujdonságaink** érkeztek. Dr. Balláné és Fried E. Parcul Traian No. 1.

Olcsó husvétii cukorka vásár megkezdődött Horovitznál.

* **Bádgos és szerelő iparosok gyűlése.** Az Ipartestület kötelekbe tartozó összes bádgos, szerelő iparosokat felkérjük, hogy f. hó 8-án, azaz szerdán este 6 órakor az Ipartestület helyiségében tartandó fontos értekezleten lehetőleg teljes számban és okvetlenül pontosan megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel az Elnökség.

Darvas harisnyái legjobbak!

* **Orvosi gyakorlatban** legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb **haskötőket** készít Kovács Sándorné (Nílgész-telep), pályaudvarral szemben.

* **Legjobb telefonkészülék! villanykörte és manometer raktáromról.** Telefon és villanyfelszerelést, minden fémpari és eszterga-munkát, javításokat igen szolid áron vállal Rajz elektro-mechanikus, Szalai-utca 9. Telefon 512.

* **Kertész Reklám** női divatáru üzlete Rimanóczy-utcán a legolcsóbb bevásárlási forrás.

A legjobb harisnyák Weisz és Kardosnál, Bv-dul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) Moskovits palota

* **Asztalos iparosok gyűlése.** Felkérjük az Ipartestület kötelekbe tartozó összes asztalos iparosokat, akár tagjai a szindikátusnak, akár nem, hogy f. hó 7-én, azaz kedden este 7 órakor az Ipartestület helyiségében tartandó gyűlésen a tárgy különös nagy fontosságára való tekintettel, okvetlenül teljes számban megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel az Elnökség.

* **Az állampolgári hivatal** felhívja az alább felsorolt egyéneket, hogy az állampolgársági listából való utólagos felvétel iránt benyújtott kérvényük ügyében saját érdeklükben három napon belül a hivatalos órák alatt: délelőtt 11-1 óráig a Városházán, II. em. 25. számú szobában jelenjenek meg: Kalmár Kálmán P. Bunyitay 20, Paragi István str. Gara-Mare, Kovács Imre str. Flucrasul 16, Andor Dező str. Cimiterului 13, Ebergain Sándor str. Grădina orasului 54, Tóth István Munk-telep, Maier József str. Hodosi 7, Szilágyi Sándor str. Victoriei 55, Dobsi Anna str. Covrigilor 9, Pribelszky Ferenc str. Sft. Ladislau 23, Somnenschein Alexandru Bul. Regele Ferdinand 28-2, Koppányi Ferenc str. Caramizilor 2, Ambrus István str. Calcea Victoriei 111, Berkovits Szidona Bul. Reg. Ferdinand 22, Ke-rekes József Össztér 193, Bokor András str. Vilor 17, Seres Odón str. Leaganiului 14, Ambra László str. Veres Balázs 6, Garzó Imre str. Fabricilor 17, Józsa Elek Col. Hevesi 1, Reiner Ferenc str. Cipariu 2, Zalezmann Dániel str. Simeon Barnutiu 1, Faragó Victor str. Dudek 2, Pribek Zsuzsanna str. P. Össi 30, Lipták József str. Stroescu Vasile 42, Nagy János str. Stroescu Vasile 41, Martin József str. Francisc 18, Landó Mihály str. Velence-part 19, Frigyes Izso str. Tache Ionescu.

* **Agnes-csemege, egy darab 5 lei Benedeknél.**

* **Mária csemege 1 darab 5 lei Benedek és Weisznél „Eldorádó” Piata Unirii.**

* **Old England divatrujói és kötött áru** ujdonságai megérkeztek.

* **Üzletáthelyezés miatt** női kabátok, ruhák, aljak és bluzok, gyermekruhák feltűnő olcsó gyári árban lesznek elárusítva Modell Áruház Str. Vlahuta (Szt. János) 6. szám.

* **MAGYAR vízum, cseh vízum, francia vízum, angol vízum** Clujról gyorsan és pontosan a Hegedűs nirlapirodában.

LEGUJABB

Hindenburg visszautasította a német elnökjelöltséget

Berlinből jelentik: A jobboldali pártok elhatározták, hogy az új birodalmi elnökválasztáson Hindenburgot kandidálják. Küldöttség ment Hindenburghoz Hannoverbe, Hindenburg azonban kijelentette előttük, hogy a jelöltséget visszautasítja.

Marx jelöltségét a demokratapárt választmányja elfogadta s ezáltal most már Marx a weimariak közös jelöltje lett.

TOZSDE

Zürich, április 6. Nyitás: Berlin 123'40, Newyork 518 egy., London 2480, Páris 2675, Prága 1537 fél, Budapest 0.0072, Bukarest 242 fél, Bécs 0.0073.

Bukarest, április 6. Zárlat. Devizák: Páris 1105, London 1025, Newyork 213 háromn., Róma 878, Zürich 41.30, Bécs 31 fél Prága 631.

Valuták: Font 1010, frank 1110, svájci 40, lira 850, dinár 340, dollár 210, osztrák 30, magyar 29, szokol 615.

Zürich, április 6. Zárlat: Berlin 123 ötnyelvad, Amsterdam 206 háromn., Newyork 518 fél, London 2'80, Páris 2680, Milánó 2132 fél, Prága 1537 fél, Budapest 0.0072, Belgrád 835, Bukarest 245, Varsó 100, Bécs 0.0073.

Budapest, április 6. A hétfői értékpapírtőzsde záratai: Angol-Magyar 31750, Lészámítoló 61, Pesti Hazai 2490, Beocsini 1040, Salgó 522, Ganz V. 1110, Izzó 903, Ofa 462, Atlantika 20, Magyar Hitel 407,

Olasz bank 20, Borsod-miskolci 195, Borsodi szén 61, Fegyver 635, Láng 78, Cukor 2075, Nasici 1900, Osztrák Hitel 140, Pesti Magyar 1030, Első Bp. 149, Kőszén 3180, Ganz D. 2415, Lipták 19, Guttman 500, Adria 1015.

Budapest, április 6. A hétfői terménytőzsde: Gabonapiac tartózkodó. Tiszavidéki búza 495, rozs 455, árpa 360 ezer korona.

NYILTÉR

Bulv. Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 3. alatti

harisnya, csipke, fehérnemű-, divat- és rövidáru angro-ütemet detail-osztállyal bővítellem ki

melynek vezetésére Bihari Brenor József urat nyertem meg. Áruaktárom minden vételkényszer nélkül megtekinthető s egy próbavásárlás az import-háznál való árubeszerzés nagy előnyeiről teszem tanúságot

IRÁNYÁRAK

NŐI harisnya	Lei	30-161
„ keztyű	„	20
„ reform nadrág	„	55
„ ing, nadrág	„	95
GYERMEK kötött rekli	„	30
„ nyári trickó	„	40
„ sokni, harisnya	„	18
„ zsebkendő	„	5
FÉRFI színes ing	„	180
„ alsónadrág	„	100
„ sokni	„	20
„ keztyű	„	50
„ puha gallér	„	18
„ kemény gallér	„	28
„ nyakkendő	„	24
6 szem. színes garnitúra	„	390
„ fehér-étköző garnitúra	„	480
„ törülköző	„	40

csipke, himzés, diszek, zsinórok stb. stb. Fehérneműek méret szerint is

KLEIN VILMOS

Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 3.

Hirdetmény.

A Kereskedelmi és Ipari miniszterium által kiadott Oradea-Mare és Biharmegye részére szükséges prima minőségű

garantált 98-99 százalékos rézgálic

(permetezési kékkő) megérkezett és helybeli raktáramból eredeti 250 kgr. és 100 kgr. hordókban hivatalos árak mellett a szabad kereskedelem részére is az eladást megkezdtem.

Ajánlatos a szükséglet fedezéséről mielőbb gondoskodni, mivel újabb szállítmány az ideai campnyra nem lesz kiutalva.

Ullmann Rezső

Oradea-Mare, Strada Avram Iancu 11. sz. (volt Kossuth-utca) Telefon 16-48.

Sürgőnycim: Mocca.

SUCHARD

CSOKOLÁDE
HÁZTARTÁSRA ÉS NYERS EVÉSRE.

Tavaszi séta

a váradi sétatereken

Változatos, viharos előzmények után most már visszavonhatatlanul löveli sugarait a földre az áldott jó áprilisi nap, megérkezett és itt van a tavasz, az igazi, a jó, a meleg bársonyos tavasz. Aki teheti, kimenekül téli odujából és teli tüdővel szívja magába az üde, friss levegőt. Virágvasárnapján szerte az utcákon mosolygóarcu, vidám embereket láttunk, a gondierhes, nehéz hétköznapiakra nem gondolt senki.

A szép tavaszi napon ellátogattunk a nagyváradi sétaterekre, hol vígan zöldel a fű, rügyeznek a fák és — nagyobb a por, mint valaha. Azt hittük, hogy az a kevés sétatér, ami ebben a nagyvárosban akad, felkészülten, rendbehozva várja a tavaszt. Azt hittük, hogy mindenütt vígan ficáncoló gyermek-csapatokat találunk, nagy volt azonban a csalódásunk. A nagyváradi sétaterék a szép tavaszi napot a legelhanyagoltabb állapotban fogadták. Sehol kertész munkájának kezényoma. Gyomlálatlan gaz, a mult esztendő avar, hulladék, szemét, sehol egy pad. Pedig, — mint legutóbb tudomást szerezhettünk róla — szépséget, bizottsága is van városunknak. Ez a bizottság hamarosan hivatása magaslatára emelkedhetne, ha bennünket utánózva, egy kis sétát tartana a sétatereken. Eljönne velünk

A király-szobor elé,

amelyről az építési tervek szerint úgy tudjuk, a város legelső, legszebben gondozott parkjának szánták. Nem látunk mi ott senkit, aki igyekeznék virággyakat elültetni, a fűvet gondozni, a drága költségű szökőkutak száraz medencéi valóssággal áhítozzák a forró áprilisi napon a vizet. Milyen szép korzó alakulhatna a szobor körül, ha valakinek eszébe jutna a körülötte ellekvő park gondozása.

Az Emineson (v. Ezredévi emlék)-téren

még a tavaly letaposott uton játszadozik a jövő generáció. Dadák, bonneok, szobalányok, munkában elfáradt proletárok a kerítet övező betonkerítésen kuksolnak. A kert, a mult esztendő sok népünnepély nyomait viseli, a pusztá földig letaposva minden fűszál. Valahogy úgy gondoltuk, hogy a ványadt, sápadt váradi gyerekek ez egyetlen játszóhelye a meleg áprilisi napra egy kicsit barátságosabb külsővel öleli magához a jövő polgárait. Azt hittük, hogy a sétány friss homokos kavicsal lesz feltöltve, (hiszen a Körös medre csak egy ugrásnyira van) a tér két oldalán frissen mázolt padokon pihenhet a munkában kifáradt váradi ember és maga a kert már gondozottabb lesz. Ilyen gondolatoktól eltelve jutunk a

Bunyitay-ligetbe.

Sok város érezné magát boldognak, ha a természet által megáldott olyan szép ligettel rendelkezhetne, mint ez a liget. Előtte rohan a Körös vize, mögötte emelkednek a szőlőhegyek, levegője direkt üdülőhelynek szánta. A rideg valóság az, hogy a Dóry-szigetet övező tó száraz, iszapos medréből orrfacsaró húz árad, a széles térségű kerten, fűvön sehol emberi kéz nyoma, mindenfelé edénytörmekek, papírhulladékok tömege és a téren, ahol egy szép verőfényes vasárnapon tömegeknek kellene hullámoznia, néhány bizonytalan egzisztencia, apró-ligeti csirkefogó lármája hallatszik csak.

Várad Champs-Elyseen

a Rhédey-kertben

sem különb a helyzet. A térnek azon a részén, ahol tavaly hajléktalanná vált familiák ültöttek tanyát, földbe vajt üregek, kormos tégladarabok hirdetik, hogy itt hajdan más élet volt. Az uton hegyes kövek kiálló éle riaszt vissza egy kis tavaszi sétától. A kocsirozónak, amire számítottunk, se hire, se hamva. A széles Rulikovszky-ut pedig port verejtékeztve várja az öntözőkocsikat.

A Carmen Sylva (Sohlanoh)-téren

ahol valaha nappal az olaszii város gyermekei ringlispilek körül játszadoztak, este pedig a sűrűn egymás mellé sorakozó padokon felnőttek, pihenték ki napi fáradalmaikat, ma még sehol semmi. A padokat sóvárogja a vidék levegő után vágyakozó népe.

Várad egyik legszebb sétatere a székesegyház körül elterülő

Püspökkert

néhai gróf Széchenyi Miklós és elődei idején egyik legkellemesebb sétahelye volt Nagyvárad disztinvált, finom uriközönségének. Egy idő óta a csodaszép parkot zárva tartják. Pedig ezt a helyet olyan közönség látogatja, amelyik gondosan vigyázott a park szépségeire. Nem tudjuk, kinek a rendelkezésére tartják zárva a parkot, de hisszük, ha Bjelik ökegyelmessége tudomást szerez a közönség óhajáról, újból hozzáférhetővé teszi a parkot.

Kevés sétatertünk van, pedig olyan nagy városban mint Nagyvárad, ahol a lakosság nagy része munkás és tisztviselő, életkérdés a szellős, levegős térség. Gondoljanak a város urai arra a sok szegény emberre, akik egy életen keresztül nem hagyhatják ilt e város falait, akiknek nyaralása a Köröspart, üdülése a Rhédey-kert, gondoljanak az ezer és ezer apró proletár gyermekekre, akik a mai átkozott, szűkös lakásvizonyok mellett életük javarésztét keskeny, dohos, levegőtlen tömeglakásokban kénytelenek leélni, akiknek minden szórakozásuk a Schlauch-tér, meg a körös-parti korzó. Népegészségügy, hogy minél előbb hozza rendbe a város sétatereit.

Markovits Ernő.

Gummi kabátok

900 Lei-től nagy választékban érkeztek

RÓTH M. UTÓDA

céghez. Mária Királyné-tér No. 3.

Uriszabóságom

a Strada Gen. Berthelot (Sal Ferenc-u.) 17. sz. a.

megnyitottam

Szolid árak!

Pontos kiszáradás!

DENGELGI

SPLENDID
Str. I. Avram
2Férfi divat
KALAPOT
nyakkendőt, fehérneműt, eső-köpenyeket
Nagyváradon
LEGOLCSÓBBAN
árusitSPLENDID
Kossuth-utca
2

SPORT

KINIZSI-TÖREKVÉS 1:1 (1:1)

Temesvárról jelentik: Vasárnap Románia bajnokcsapata játszott a nagyváradi Törekvéssel. A különben gyengén szereplő Törekvés igen szép formát mutatott a temesvári pályán és nagyon sok komoly helyzetet teremtett, deára annak, hogy erősen tartalékolva állottak fel. A mérkőzést Keller bíró vezette.

Károly trónörökös-pálya

NAC-NSC 9:0 (4:0)

— Bajnoki mérkőzés —

A szalontai csapat nagyon lélek nélkül és gyengén mutatkozott be. Egy pillanatig sem mutatott formát és a NAC játszva kergette a labdát a szalontaiak felé. Az első félidőben még ellenállásra törekedtek a szalontaiak, a második félidőnek csak a vége felé lett valamivel élénkebb a játék. A mérkőzést Györy Ferenc vezette.

SzSE-BIHORUL 1:1 (1:0)

— Bajnoki mérkőzés —

A Bihorul csak tíz emberrel kezd. Az első félidőben a Bihorul sok lefutással veszélyeztetni a szatmári csapat kapuját. A 38. percben az SzSE kerül fölénybe és Hold gólt lő.

A második félidőben Bihorul többször támad. Egy bírói ítélet körül heves vita keletkezik. A mérkőzés eldöntetlenül végződött.

VIDEKI EREDMÉNYEK:

Szatmár: Egyetértés-Törekvés 1:1 (1:1) Olympia pia ifj-Törekvés ifj. 2:0 (1:0)

Arad: CAMP-AAC 1:0 (0:0) Olympia-AMTE 3:2 (0:2)

Temesvár: Polytecnicum-Corpus Studentenc (Bukarest) 4:1 (0:1) Rapid-Sparta 2:1 (2:1)

Kolozsvár: Victória-Hagibor 4:0 (2:1) KAC-KKASE 2:1 (0:0) KMTE-CFR 1:0 (0:0)

Marosujvár: TSC-Solyvai művek 3:2 (1:1)

Nagyváradi csillagvárosi III. ker.-NTK 2:1 (1:0)

BUDAPESTI EREDMÉNYEK:

FTC-Vasas 2:0 (1:0)

MTK-Törekvés 2:2 (1:1)

UTE-BTC 1:0

BEAC-KAC 3:2

Tisztelettel értesítjük b. megrendelőinket, hogy

tavaszi valamint nyári
angol
szövet

különlegességeim megérkeztek.

SCHWARTZ és RÓSENFELD

uri-szabók. Str. Coloman Rimanóczy-u. 2.

A legszebb divatu izléses

női szalmakalapok érkeztek
Kepes Erzsi és Tsa

kalapüzletére. Str. Vlaŭța (Szent János-utca) 6.
Alakításokat vállalunk.

Csak e hó
15-ig

Üzlet áthelyezés miatt

az összes raktáron levő női

cipő különlegességeimet
hallatlan olcsó árban elárusítom

WEISZ JENŐ

Strada Nic. Iorga (Zöldfa-utca).

— Egyes párok minden elfogadható árban. —

Csak e hó
15-ig

SZINHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Tavasz Őfensége, operett B) bérlet.
Szerda: Kis gróf, operett, Horváth Nusi fellépésével, bérleten kívül.

Csütörtök délután fél 4 órakor: Hattyulovag, Misoga László felléptével, mérsékelt helyárral.
Csütörtök: Arvácska, operett, Misoga László felléptével, A) bérlet.

Péntek: Nincs előadás.
Szombat este: Goldstein Számi, operett, bérleten kívül.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Postás Katica, operett, mérsékelt helyárral.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Makrancos hölgy, vígjáték mérsékelt helyárral.

Vasárnap este: Nótás kapitány, operett bérleten kívül.

Hétfő délután fél 3 órakor: Tavasz Őfensége, operett, mérsékelt helyárral.

Hétfő délután fél 6 órakor: Kaméliás hölgy, dráma, mérsékelt helyárral.

Hétfő este: Tul a nagy krivánon, operett, bérleten kívül. Horváth Nusi felléptével.

Kedd: Goldstein Számi, operett, B) bérlet.

A hét összes előadásaira a jegyeket már vasárnap reggel és a husvétii ünnepek jegyeit kedden árusítja a színházi pénztár.

A Tavasz Őfensége és Betegh Bábó

A Tavasz Őfensége első előadásán Betegh Bébi lába kifecamodott s ezért el kellett halasztani a folytatolagos előadásokat. Ha egy darab hirtelen lekerül a műsorról, nem színházi specialiták is tudják, okvetlen hatással van a darab további jövőjére. A Tavasz Őfensége premier sikere, a szerzők tehetsége azonban ez alkalommal újra felkeltik a legjobb erdélyi születésű operett iránt az érdeklődést. És remélhető, hogy mindazok, akiknek a zongoráján ott fekszik valami Kramer-sláger, akik szeretik Bárdos László verseit és nem egy színházi előadás révén becsülik Korda Béla komoly talentumát, ott lesznek a Tavasz Őfensége mai s következő előadásain.

Betegh Bébi felépülése után különben így nyilatkozott:

— A lábfeicamodás kétszeres fájdalmat okozott. Először, mert tényleg nagyon fájt a lábam és óriási megerőltetéssel táncoltam tovább úgy-ahogy a presmieren. De talán a lábammal is jobban fájt az a tudat, hogy miattam akadott meg ennek az elbájoló zenéjü, szellemes operettnak biztosra várható karrierje. A mai előadásom kárpótálást tud akarok tenni magamon és úgy fogok táncolni, hogy... Különben majd meglássák!

— Koszoruk a Nótás kapitányban. A Nótás kapitány 25-ik előadása vasárnap este rezsufolt házat hozott. Érdekes, hogy az előadásra több család átjött Szatmárról, ahol Gróf László a múlt szezonban játszott társulatával és a darab jubileumán két szép babérkoszorúval lepték meg Gróf Lászlót. Ez a szeretet és figyelem érthető örömet okozott az igazgatónak. A jubileumi előadásom a szereplők képeit osztotta szét az igazgató a közönség között és az Átjöttem a Királyhágon című dal szövegét, melyet a közönség együtt énekelt a színészekkel.

A SZINHÁZI IRODA HIREI:

— Tavasz Őfensége. A Korda-Bárdos-Kramers operett, a Tavasz Őfensége kedden este B) bérletben kerül színpadra az operettensémből legkiválóbb tagjainak fellépésével. Ez az operett messze túl emelkedik az utóbbi idők átlagoperettei fölé, amennyiben az abszolút értékes mese és irodalmi versekre írott zene tesz széppé és érdekessé ezt az operettet. A II. felvonásban előforduló csárdás jazz-band az operett egyik legszenzációsabb momentum. A Tavasz Őfensége keddi előadására már csak mérsékelt jegy kapható.

— Horváth Nusi vendégjátékai. A nagyváradi színház dédelgetett énekesnője, Horváth Nusi szerdán este a Kis gróf főszerepében és hétfőn este Tul a nagy Krivánon című operettnél lép fel újra a nagyváradi közönség elé. Horváth Nusi vendégjátékai a legnagyobb érdeklődést váltják ki, mert ennek a kitűnő színésznőnek és szinte egyedül álló énekesnőnek visszatérése a színpadra rendkívül nagy nyereséget jelent az erdélyi magyar színészetre. Horváth Nusi fellépései bérleten kívüli előadások keretében történik. A főszerepeket mind a két darabban a társulat legkiválóbb erői játsszák a vendégművésznő mellett.

— Misoga László. Amint híre ment a városban, hogy Misoga László, ez a kitűnő táncoskomikus, akinek egyénisége teljesen egyedül álló, ismét fellép Nagyváradon, a színház rajongói valósággal ostrom alá fogták a nappali pénztárt. Ez a nagy érdeklődés érthető is, mert Misoga olyan emlékeket hagyott maga után, amelyeket elfelejteni soha nem lehet. A kitűnő művész kétszer lép fel nálunk. Csütörtökön délután fél 4 órakor mérsékelt helyárral a Hattyulovag főszerepét, csütörtökön este 8 órakor A) bérletben pedig az Arvácska főszerepét játssza el. A Misoga-előadásokra még igen korlátozott számban kapható jegy az elővételi pénztárnál.

— Goldstein Számi szombat este kerül előadásra.

MOZI

— „Carneval” a Dorian-filmszínházban. Ma, kedden van a bemutatója a Dorian filmszínházban a „Carneval” (Farsang) című 7 felvonásos filmnek, melynek főszerepét Ivor Novello a leghíresebb londoni művész alakítja. Eredeti velencei felvételek teszik az érdekes mesejátékot még élvezetesebbé. Ezt megelőzi egy 1. felvonásos trükk-film, amelyben egy gyermek fantasztikus álma elevenedik meg.

— Apolló-mozgó. Ma kedden egy nagyon erős drámát ad az Apolló mozgó. „Orloff hercegnő” a címe ennek a 8. hó-szu felvonásos társadalmi dráma, ak s úgy hisszük, nem kell többet mondanunk, minthogy a főszerepeket Eszterházy Agnes grófnő és Harry Liedtke játsszák. Dráma a legjavából, mélylényes téma, mintha a szerző minden töltő inleletét, minden tudását beleöntötte volna e darabba. A rendező a legjobbat, legszebbet produkálta ebben a drámában, a cselekmény pergően folyik le s háttérrel gyönyörű téli sport és tájképfelvételek szolgálnak. A hatalmas drámát a legújabb Pathé Journal előzi meg.

Ruhafestés Vegytisztítás

Gőzmosás legszebb és legolcsóbb

a „MERCUR”-nál

Str. Vlahuța (Szt. János-u.) 1. és Baross utca 9. sz.

ANGOL SZÖVETEK
DEUTSCH POSTÓ-ÁRUHÁZBAN.

KÖHÖGÉS, TOROKFÁJÁS, REKEDTSÉG

ellen biztos hatása a legmodernebb összetételű, jóízű és olcsó gyógyszer a

SIROMALT

Tartalmaz nemcsak köhögés, rekedtség stb. elleni gyógyszereket, hanem egy kiváló tápértékű malátakivonatot is, ami által az összes hasonló gyógyszereknél hatásosabb.

Kapható minden gyógyszertárban.

Ma, kedd este fél 7 órakor
árverés lesz a
„DOROTHEUM”-ban

HAVI vagy HETI

kedvezményes fizetési feltételek mellett

árusítunk vásznakat, sifonokat, batisztákat, zefireket, női és férfi szöveteket.

Vilrael Gábor és Rosenthal

Pável püspök-utca 10. szám alatt.

Üzleti órák délután 2 óráig este 7 óráig.

של חסד
husvétii vásár
legolcsóbb

Weinstein
Testvérek
Str. Nic. Jorga (Zöldfa-
utca) 15. Telefon 10-95.

Husvétii vásár a Lux áruházban

Str. Vlahuța (Szt. János-utca) 1. sz.

női és férfi harisnyák

gyermeksoknik mindennemű rövidárúk és pipere cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása :: :: ::

Földes

modern cimfestő műterem

Strada Saguna (Kapucinus-u.) 19

Legalkalmasabb husvétii ajándékok az

állandó képszállóban vásárolhat

Láng féle könyvkereskedés külön termében

Bulevardul Regele Ferdinand (Rákóczi-ut.)

Ezerszeres pénzt, 1200 dollárt

Senki ne üljön fel hangzatos hirdeléseknek!

polgári bizottság végzi. — A bizottság határozata szerint

vagy egy most épült, modern, 3 szoba, fürdő szoba és mellékhelyiségekből álló házat nyerhet aki megveszi 250 L-ért a Hagedű Hirlapirórában a szatmári Kósa-féle házorsolási sorsjegyet

Ennél a házorsolásnál összesen csak 1800 (egyezer nyolcszáz) és számlálhatatlan sok ezer sorsjegyet bocsátott ki, a nyertes esélye mindenki számára realizálva van. A sorsolást közjegyző és kü

a húzás napja visszavonhatatlanul 1925. május

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Haza Jilavából

Három havi vizsgálati fogás után most jött haza Uilmann S. Sándor, a nagyváradi munkásmozgalmak egyik vezetője, akit le-tartóztattak azon gyanu miatt, hogy a kommunista plakátok terjesztésében részes.

— Négyszáz embert tartóztattak le a hatóságok ez alkalmat — beszélte most Uilmann —, Nagyváradról összesen négyet. Már az elején szabadonbocsátottak közülből kétszázat, a többi Jilavára vitték.

— Jilava egy városi építmény, ahova a politikai foglyokat helyezik e, kéme, kommunisták vannak ott vizsgálati fogságon. Nagy tőrtőlőbbi ála a var, egy-egy ilyen terjedelmes szobában 10–14 fogoly van, mások között nem lehetne elhelyezni a foglyokat, ha mindenkinek külön cellát akarnának adni. Az ablakok egész nap nyitva voltak, éjjel fűtöttünk. A fát katonák vágározták be. A fogságban tisztességesen bántak velünk, kaptunk kenyeret eleget. Egyidőben — mikor tisztviselői feltek — a kenyér fele buzakenyér, máik fele falánkényér volt, aztán újból buzakenyér. Élelmezésünkről — a vizsgálóbíró engedélyével — egy nemzetközi segélyakció gondoskodott, ez adott tányérokat, evőeszközöket s lehetővé tette, hogy hozzájuthassunk jobb tipálékhoz. A börtönben kurzusokat rendeztünk társadalmi tudományi kérdésekről s szociálpolitikáról. Sok tanult ember jött ott össze s mindenki tudott valamit, amelyben orientálódni.

— Miután nem hallgattak ki minket, éhségstrájkot rendeztünk. Ez abban állott, hogy nem ettünk semmit. Eleinte vízzel se ittam, de ez kiszárította a szájat és a gyomorban merhetetlen fájdalmakat okozt, akkor később hozzakezd a vízváshoz. Az első éhségstrájkra megjelent a vizsgálóbíró, kihallgatott néhány foglyot, akiket szabadon is bocsátott. Nekünk azt mondta, hogy a mi ügyünkkel csak hónapok múlva lehet bevizsgálni. Ezután megkezdtek — a bentmaradottak — a második éhségstrájkot, amely három hélig tartott. Vízet csak egy hét elteltével ittam, de ez nagy fájdalmakat okozott. Az éhségstrájk első napjaiban éhséget érez az ember, aztán elgyengül s lassankint lefogy. Én leadtam 14 kilót, amiből aztán bő láplákozással visszaszereztem 10 kilót. Akik nagyon rosszul lettek, azoknak sósbef. csakendézést adtak, ez életben tartja az embert. Három hét múlva jött a vizsgálóbíró s bevizsgálta az ügyet s szabadságra helyezett minket azzal, hogy az ügyesség elejtette a vádat. Most lassan hozzászoktattak bentünket a vízhez, folyékony táplálékokhoz s végül a rendes étkezéshez, aztán kibocsátottak. Azóta semmi bántódásom nem volt. Jilavában — az éhségstrájkot kivéve — semmi kellemetlenségem nem volt.

* VIZUM gyorsan és pontosan készül a Hegedüs hírlapirodában.

RÉZGALIC

nagyváradi raktárámból azonnal készletből szállítok prima minőségű garatált 98–99 százalékos rézgalicot „Phonix” gyártmányú alegelőbb napi áron. STEINER M. ALBERT UTÓDÁI Nagyváradi Strada Prințul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 17. sz. Sürgőzsim: Steiner ügynőkség. — Telefon: 179.

Aszódinál Sas-palota olcsó husvéti vásár

Valódi likörök, császárkörte, állásch, vaníliának literje 48 lei. Coantro literje 80 lei. Erős tearum 30 lei. Chocóládé és cukorka tojások 50 banitól kezdve. Mindenféle chocóládé nyulak és csirkék. Saját darálású porcukor. Dióbel, frissen darált mák. Méznek kilója 48 lei. Fiumei chocóládé egy tábla 8 boidás 24 lei. Olajos sardinák, bőjtös halak, sajtok és friss lptai turó. 1/4 kiló mázsola 17 lei

Aszódinál Sas-palota

Eladó: Központban magánház, hat gyönyörű parkettes szobával; Str. Dr. Ion Ciordaș (Berkovits u.) három magánház; Str. B. P. Hădeu (Hármas-u.) kétkétszobás 280,000; Str. Tache Joneșcu (Körös-u.) három lakásos, üzlettel, istállóval nagyon olcsón; villák 500,000, 440,000, 260,000, mindenütt átadó lakással. Közel fekvő szőlők 550,000, 500,000, 280,000, 180,000, 160,000, 120,000. Magánpénz kiadó.

Csapó, Str. Academiei No. 6 sz.

RUHÁKAT legolcsóbban FEST, TISZTÍT

gallérokat és kézlőket legszébben mos és vasal

SZABÓ LÁSZLÓ

Sf. Ladislau (Körös-u.) 1.

Fiók: Bazárépület Boulevard Regele Ferdinand

Diétás tanácsadó.

Cukorbeteg, elhízottak és kös-vényesek számára. Irta: Iij. Dr. Molnár Béla. — Ára 100 lei. —

Kapható a Hegedüs Hírlapirodában.

Hackenberg János

kertészmezők kertésztechnikai irodája, Oradea-Maren, Bulevardul Bucureștilor (Káptalan-sor) 11. szám alatt. Vállal: mindenemű kertek, u. m. házi-haszon-, dísz-, gyümölcskertek és parkozások tervezését és keresztülvitelét, régi kertek átalakítását és modernizálását, ugyisint telek telméréseket, nivellálásokat, vízmentesítéseket, talajvizsgálat és tejjavításokat.

Uri szabó üzletemet

a mai kor igényeinek megfelelően berendezve megnyitottam. Ugy hozza, mint saját elsőrendű anyagomból jutányos árban készít uri ruhákat. — Elsőrendű munka.

WOLLNER, uri szabó

Strada Gojdu (volt Beöthy Ödön-utca) 29. sz. alatt.

Kilakoltatásom miatt

ideiglenes helyiséget kaptam e hó 30-ig. Az összes áruimat

zongorákat perzsaszőnyeget

stb. minden elfogadható árban árusítom. Bulv. Reg. Ferdinand (Rákóczi-ut) sarkon, Moskovits-palotában STERNBERG

Eladó háztelkek és vi lattelkek.

A Str. Principele Mihai (Gerliczi utcai) kocsihid bejárattól, a város szívében és legjobb helyén nagy-jövőjű igen szép kisebb-nagyobb parcellák, kedvező fizetés feltételekkel is eladók. A terület a legnemesebb faj-szőllővel van beültetve, minden telektulaj-donos egyszersmint egy szép darab szőlőhöz juthat.

Értekezhetni ugyanott vagy a tulajdonosnál:

Biró József

Calea Dorobanților (volt Rulikovszky-ut, 8. sz. a.

Hirdetmény

A Str. Astra (Gillányi)-utca 4 sz. alatti ház (az áruraktárral szemben a Nagy-piac-tér és Sándor-utca sarkán), amely a nagyváradi 933 sz. telekkönyvi betétben foglaltatik, 1925 évi április hó 27-én d. e. 10 órakor a törvényszéki palota árverelő helyiségében nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérő vevőnek el fog adni. A házban 6 üzlethelyiség, 6 lakás, több tágas, ipari műhelyeknek is alkalmas raktárhelyiség és nagy udvar van.

Az árverési feltételekről a nagyváradi I. sz. hitközség Szilágyi Dezső-utcai irodájában bővebb felvilágosítást.

Értesítés

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a Hegyalához címzett Karger-féle nyári vendéglő helyiségemet a mai napon saját vezetésem alatt megnyitottam.

Kittűnő bor és konyha kiszolgálás.

Vicsay István
tulajdonos.

BOGNÁR

Temesremetei gazdaság rögtöni belépésre keres éves bognárt. — Cim: Kanizsa Béla, Timișoara, Maritul Popescu 7. Elisabetin.

Antreposele S. A. HERMES Áruraktár R. T.

ORADEA-MARE, UBOB.

Saját Iparvágyány Str. Griviței (Sándor-ut) 11. Telef. 15 74

Beraktározás, lombard-kölcsön. Áruk szakszerű kezelése. Consignációs és bizományi áruk.

Valódi Schweinfurtt zöld rovarpor

naftalin, külföldi lackok
nürnbergi művész ecsetek,
valamint összes festék
és kefeáruk a
legolcsóbbak

Rosenbergnéi

Strada Rimanóczy-utca 2.

Iparosoknak nagy árkedvezmény.

A husvéti ünnepi kávéhoz

a tisztelt háziasszonyok a LEGJOBB PÓTLÉKOT HASZNÁLIÁK mely még a nagyanyák idejéből a

„Valódi Franck“

néven ismeretes. Tekintettel arra, hogy a vidékre szívesen adnak „Franckgyártmányok” helyett utánzatokat, kérjük a fogyasztókat arra, hogy az ilyen tévesztési kísérleteket visszautasítsák.

„Valódi Franck“

-nak

két ismertetőjegye: a FRANK név és kávédaráló, védjegy gyanánt.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APROHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei, vastag betűs 6 lei

Levelezés

Arcápolásra használja az Agi-örömet, melyről arc bőre szép, tiszta és üde lesz. — Kapható drogériákban és illatszertárakban. Főlerakat: Diana Gyógyszertár Oradea-Mare.

LAKÁS

Kétszobás modern lakást keresek. Leépésért. Cim Hegedűs Hirlaprodában. 868

Egyszoba, konyha, kamra csak butorral, leépéssel, azonnal átadó. Str. Calea Victoriei Kolozsvári-utca) 88., ajtó 8. 881

Alkalmazás

A kolt gombgyártáshoz érő szakember művezetőt keresek. Jelenkzini Hegedűs Hirlaprodában. 888H

Mindenek szakácsnő jó fizetéssel felvétet. Strada Denisianu (Jókai-u.) 17. 883H

Intelligente Frau sucht Stelle für alleinstehenden alten Herrn als Stütze der Hausfrau, auch Kranken zu pflegen sofort. Adresse Rudolf Mosse Oradea-Mare. 885M

Intelligens német kisaszszonyt keresek 6 éves leányom mellé 1200 Lei fizetéssel. Str. Nic. Jorga (Zöldfa-u.) 21., l. 19. 891H

Perfect szakácsnét és szobaleányt keresek április 15 ére jó fizetés mellett. Dr. Steiner, Str. Printul Carol 6. 890

Adás-Vétel

Lámpaernyő, párna, terítő, függöny montirozás, gobelin, filé, kelim, szmírna, himzés, ruhahorgolás, kabát, kosztüm, estélyi és utcai ruha olcsón készült Nilgesz-telep 100/62, szám Schwarz-ház. (Replőlőd mellett.) 188

Két jókarban lévő részvény eladó. Cim: Str. General Berthelot (Sal Ferenc-u.) 21. sz. 864

Házak eladók. Házeladás megbízásokat vállalkunk — Kölosónöket megszerzünk. Magánpénzeket jutálékkal kihelelyezünk. Adásvételi R-1 Parcul Traian 12. Értésítés délután. 405

Konyha kredence eladó. Str. Samuil Micu (Szabadság-utca) 8. Asztalosnál. 886H

Jól illő kormos alma nagyban 8, kicsiben 10 Lei kila. Str. Ep. Pável-utca 2. 887H

Egy új modern cseresznyefa házszoba butor eladó Strada Sf. Gheorge (Szent Jeromos u.) 17. 882

Hűtőberendezés eladó; keveset használt, teljesen üzemképes, 8000 Colóriás, szénsavtöltéses — német gyártmányú gép. Husipari üzemek vagy szeszgyárak részére nagyon alkalmas. Ára 100.000 Lei. Cim Gerber Sándor Tg. Múras. 884

Egy angol reform gyermekocsi jó állapotban megvételre keresek. Str. Istrati (Városliget utca) 7. ajtó 1. 889

Oltó-viasz

minden fahoz használható. Kapható: Wurst cégnél, Brdul Reg. Ferdinand (Rákóczi)-ut.

ÉRTESÍTÉS

BUKSZ MIKSA
villanyerőre berendezett kocsigyártó és special lóvasaló üzemét Strada Alexandril (Teleky-utca) 56. szám alá helyezte át. (Saját ház)

Husvéri parfümöt

BARNA MIKLÓS
ANGYAL drogériájában vegyen
Bulv. Regele Ferdinand 1. sz.

Az összes francia parfüm-gyárak parfüm, kölnivíz és egyéb készítményeiben nagy választék.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a
Dreher-Haggenmacher-ügyvár
BAVARIA duplamalátá és
MARCIUSI (világos kivitelű)
söröire.

Mindenütt kapható legjobb minőségű sörök.

A nagyváradi bőrdandár és táskagyár
Str. Cuza V. da (Szacsvai-utca) 18. sz. alatt
Összes gyártmányai detailban is gyári árak mellett kaphatók.

GUMMI KABÁT 600 Leltől feljebb kapható. — Mértékutáni készíttést és javítást olcsón vállalkok.
SINGER ÁRON Strada Nic. Jorga (Zöldfa-utca) 8. sz.

Divatos női kosztümök,
köpenyek és izléses francia ruhák készülnek:
Fülöp Dániel és nővére
női divat szalonjában,
Str. Dimitrie Cantemir (volt Beöthy Ödön-utca) 30.
Telefon 1000. Telefon 1000.

Publicațiune de licitare:

Noi subsemnatul notar public anunțăm că la recercarea Domnilor Mann Mozes și Mann Adolf proprietari mari domiciliati în comuna Mărgrita în ziua de 14 Aprilie 1925 la orele 11 a. m. se vor vinde prin licitație publică ținută în biroul nostru în Mărgrita în contul și pericolul cumpărătorului tardiv în plată și preluare 200 adevă două sute puerce bălani câte de 1 an, viu vântăriți Lei 53 cantitate brută.

Purcelise pot vedea la măierieștea Cete din comuna Abranul inferior (jud. Bihor) a domeniului Zichy.

Cumpărătorul este obligat să preinie purceii în ziua licitației, cântărirea, preluarea și achitarea prețului de cumpărare se vor face la măierieștea Cete din comuna Abranul inferior (jud. Bihor) a domeniului Zichy.

Reflecțanții înainte de începerea licitației vor depune la notarul public în procedare 50.000 Lei în numerar cași vadiu.

Impozitele de cumpărare vor însărcina pe cumpărător. Licitația se va executa și sub preț de strigare.

Mărgrita, la 3 Aprilie 1925.

Notar public:
Dr Ioan Dumbrăvișeanu mp.

Eladó házak

Főuri magánházak Str. Episc. Ciorogariu (Url), I. C. Brăjanu (Szaniszló), Str. Episcopul Pavel (Pável), Str. Delavrancea (Ritók Zsigmond), Str. Oitenia (Csengeri), és Str. Berkovits Ferenc-utakban és a város minden részében kisebb-nagyobb házak és üzletházak átvehető lakás- és üzlettel olcsó áron. Házak pénzbefektetésre. Szőlők 1-20 holdig. Tágas souterrain Boulevard Regele Ferdinand (Rákóczi-uton) raktárnak és irodának alkalmas sürgősen átadó Cukrászműhely teljes berendezéssel és lakással átadó. Ipartelepek, raktárak, lakások 1-2-3 szobások, üzlethelyiségek, burorozott szobák kiadók. — Gyönyörű „Phoenix” palma nagy fikus eladó

„ARDEAL”

ingatlanforgalmi ügynőksé
Főposta mellett. Episc. Ciorogariu (Url-utca 8. sz.)
Telefon szám: 203.

KÖNYV

Harlsnyát fejelek, ujakat kötök. Str. A. Treb. Laurian (Perecs-utca) 2. 691

Plissé és gouvvr munkák nagyon olcsón készülnek Str. Alexandri (Teleky-u.) 22., kapuval szemben. Ny

Gobelin, kelim és szmírnát olcsón vállalkok. Filébe állandó készlet. Cim Str. Pievnei (Timár-utca) 8. sz. 225

Ütlevél, bérlet- és bármily igazolványhoz szükséges fényképek legolcsóbban ZENKER fényképszón I. Str. I. C. Brăjanu Szaniszló-utca) 25. Felvételek este tél 8 ig.

Jól menő üzletre tehet szert, ha vásárol **sablonokat** Gultmann E.-nél Zárda-utca 2 sz., hol előrajzolás és perforálást is vállalnak

Utlevélre vizumokat

o'csón és gyorsan megszerzi bármely konzulátusnál a

„MERCUR”
iroda,
Str. Gen. Mosoia No. 7.
Telefon: 2-21.
a tűzoltó laktnyával szemben

Remélem
tudja már, hogy a Pannoniában **vízumoztat** **DEUTSCH** a fátár. Utlevéleket ellintez.

ÓRÁK

ékszerek eladása, szak-szerű javítása a legkomplikáltabbig

TISZAY-nál
Alexandri (Teleky) u. 9.
Jutányos árak. Preciz munka

Veszdünk
butorokat, szőnyegeket teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia
Butor, szőnyeg és régiség kereskedők Str. General Mosoia (Mezey Mihály-utca) 10.

Butorok
gyári áron kaphatók a legfinomabbtól a legolcsóbbig
Steiner butorgyárosnál M. Viteazul 12.

Legujabb divat ujdonságok
a husvéri ünnepekre
megérkeztek
TURUL cipőgyár
R. T. fiókjához
Piața Regina Maria (Bémer-tér) 2 szám.